

ΚΑΛΗΜΕΡΑ

4/2025

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ, ΕΛΛΑΔΑ!

Η Καλημέρα εκδίδεται με την οικονομική υποστήριξη του Υπουργείου
Πολιτισμού της Τσεχίας.
Tento časopis je vydáván za finanční podpory Ministerstva Kultury ČR.

MINISTERSTVO
KULTURY

**ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΣΤΟΥΣ
ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΑΣ!**

EDITORIAL

Περιοδική έκδοση της ΕΚ Πράγας

Εκδότης / Vydavatel:
Ελληνική Κοινότητα Πράγας / Řecká obec Praha

Σύνταξη / Redakční rada:
Tassula Zissaki-Healey, Virginia Mrouta,
Michalis Laso, Kateřina Bošková

Αλληλογραφία / Korespondence:
Řecká obec, Vocolova 3, 120 00 Praha 2

facebook/Ελληνική-Κοινότητα-στην-Πραγα

E-mail:
tassula.healey@gmail.com (ΕΚ Πράγας)

Web:
<https://ekprague.com>

Λογαριασμός ΕΚ Πράγας
Česká spořitelna, Praha 1,
č.ú.: 1928830399/0800

Εκτύπωση / Tisk:
GRAFIKSHOP
Bubenská 1477/1, 170 00 Praha 7

Συνδρομή

Beneficiary:
Řecká obec Praha, Vocolova 3, 120 00 Praha 2,
Prague - Czech Republic

Beneficiary Bank:
Česká spořitelna a.s., Pobočka Praha 1,
Václavské nám. 16, 110 00 Praha 1,
Prague - Czech Republic
IBAN: CZ80 0800 0000 0019 2883 0399
BIC (SWIFT): GIBACZPX

Καλές γιορτές! Ευτυχισμένο το 2026!

Το τελευταίο τεύχος του περιοδικού μας Καλημέρα για το 2025. Λόγω του ότι το περιοδικό μας βγαίνει σε τέσσερα τεύχη, πολλές από τις εκδηλώσεις της Κοινότητάς μας τις αναφέρουμε σε επόμενο τεύχος. Για πιο έγκαιρη ενημέρωση μπορείτε να απευθύνεστε στον ιστότοπο της Κοινότητας, **ekprague.com**, στη **σελίδα του facebook** Ελληνική Κοινότητα στην Πράγα. Για άτομα που δεν χειρίζονται το διαδίκτυο, οι ανακοινώσεις για τις εκδηλώσεις μας γίνονται μέσω **SMS**, τηλεφωνικώς είτε μέσω μέιλ.

Από τον Σεπτέμβριο μέχρι το Δεκέμβριο είχαμε πολλές εκδηλώσεις στις οποίες παρουσιάσαμε την Ελλάδα (χορευτικά συγκροτήματα, βιβλιοπαρουσιάσεις, ελληνική κουζίνα, σεμινάρια με θέμα για τις περιοχές της Ελλάδας, κ.ά.). Στην πόλη **Beroun** με την πρωτοβουλία των Ελλήνων που ζούνε ακόμα στην πόλη και των επαναπατρισθέντων στην Ελλάδα που ζήσανε στο **Beroun**, στήθηκε μνημείο στους Έλληνες που ζήσανε εκεί. Καλωσορίσαμε την νέα Πρόεδρη της Κυπριακής Δημοκρατίας, κα Αλίκη Πασχάλη. Γιορτάσαμε την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940: Δοξολογία και γιορτή στην ελληνορθόδοξη εκκλησία στην Πράγα 5, στο ελληνικό εστιατόριο “Barka” όπου μαζευτήκαμε Έλληνες και φίλοι της Ελλάδας και γιορτάσαμε όλοι μαζί. Η ΕΚ Πράγας γιόρτασε την επέτειο της 28ης με ένα υπέροχο πρόγραμμα του χορευτικού μας συγκροτήματος και με νέο ρεπερτόριο της ορχήστρας μας. Οι μικροί μας μαθητές είχαν τη δική τους γιορτή στο Σπίτι Εθνικών Μειονοτήτων. Συγχαρητήρια στους εκπαιδευτικούς και γονείς για τη διοργάνωση μιας εξαιρετικά πετυχημένης γιορτής για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου. Το Λύκειο Ελληνίδων στην Τσεχία γιόρτασε τα 25 χρόνια από την ίδρυσή του και τα 30 χρόνια από το πρώτο σεμινάριο ελληνικών παραδοσιακών χορών. Μιλήσαμε στο **World Radio**, στην πρώτη εκπομπή στα ελληνικά και τσεχικά για την Κοινότητά μας με την εκφωνήτρια Μελίνα Τουμπανιάρη. Οι μικροί μας μαθητές όπως κάθε χρόνο γιορτάσανε τα Χριστούγεννα στο Σπίτι Εθνικών Μειονοτήτων και είπαν τα Κάλαντα στους Πρόσβεις της Ελλάδας, της Κύπρου και σε επιχειρηματίες και χορηγούς της Κοινότητας. Για τις γιορτές των Χριστουγέννων θα σας μιλήσουμε στο επόμενο τεύχος διότι το τεύχος αυτό πρέπει να βγει πριν το τέλος του χρόνου. Στη στήλη Συνεντεύξεις σας παρουσιάζουμε τη νέα Πρόεδρη της Κυπριακής Δημοκρατίας, κα Αλίκη Πασχάλη και τον καλό μας συμπατριώτη Φώτη Σταμούλη. Στη στήλη Από την Ελλάδα για την Ελλάδα σας παρουσιάζουμε άρθρα για την διατροφή στην αρχαία Ελλάδα. Στη μνήμη αγωνιστών, αναδημοσιεύουμε άρθρο για τη συμμετοχή των Κύπριων στους αγώνες της Ελλάδας.

Ευχαριστούμε ακόμα μία φορά τους καλούς μας χορηγούς οι οποίοι υποστηρίζανε τη γιορτή μας με δώρα για τη λαχειοφόρο αγορά: Greece Tours, Zavalianis Sweet, Olympos, YAYA'S, Barka, Holy Pasta.

Ευχαριστούμε το Νίκο Καλόγερο από τη Θεσσαλονίκη για τα καλά του λόγια! «Αγαπητή μας Τασούλα, σήμερα μου έφερε ο Ταχυδρόμος το τρίτο τεύχος του περιοδικού ΚΑΛΗΜΕΡΑ (2025) και σε ευχαριστώ πολύ. Διαβάζοντας το περιεχόμενο με ξύπνησαν οι μνήμες από τα Πέτρινα Χρόνια του Αγώνα μας. Δεν βρίσκω λόγια πως να σε ευχαριστήσω. Να είσαι καλά, γερή και να συνεχίσεις τον Αγώνα. Η ΚΑΛΗΜΕΡΑ έφτασε σε όλα τα μέρη του κόσμου. Με εκτίμηση Νίκος Καλόγερος».

Υπενθύμιση: Τα μέλη που δεν έχετε πληρώσει τη ετήσια συνδρομή της Κοινότητας για το 2025, μπορείτε να πληρώσετε στον τραπεζικό λογαριασμό της Κοινότητας σημειώνοντας το όνομά σας:

Ceska sporitelna, Praha 1, c.u. 1928830399/0800

Καλή ανάγνωση! (ΤΖΗ)

Ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Όμιλος Αμπελοκήπων στο Μπρνο

Ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Όμιλος Αμπελοκήπων είχε την τιμή να συμμετάσχει στο XXXVI International Folklore Festival Brno 2025 με παραδοσιακούς χορούς από τις αλησμόνητες πατρίδες του Πόντου, καθώς και από τα παράλια της Μικράς Ασίας, αποσπώντας το θερμό χειροκρότημα του κοινού.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στη συμμετοχή των μουσικών της αποστολής στο κρατικό ραδιόφωνο του Brno, όπου ερμήνευσαν αυθεντικά

παραδοσιακά τραγούδια του Πόντου και της Μικράς Ασίας, αναδεικνύοντας τον πλούτο και τη διαχρονικότητα της ελληνικής μουσικής παράδοσης.

Γεμάτοι πλέον από μοναδικές εμπειρίες, συγκινητικές στιγμές, μουσική και χορό, εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες προς τους διοργανωτές του φεστιβάλ, καθώς και προς τους εθελοντές, για την άψογη φιλοξενία και την τιμητική πρόσκληση. Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνουμε επίσης στο πρακτορείο CD Travel

, καθώς και στους οδηγούς μας κ. Δημήτρη και κ. Θωμά, για την άψογη συνεργασία, τον επαγγελματισμό και την υπευθυνότητα που επέδειξαν, εξασφαλίζοντας την ασφαλή και άνετη μετακίνησή μας καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Η συμβολή τους υπήρξε καθοριστική για την ομαλή και επιτυχή διεξαγωγή της αποστολής μας. Brno, 2025, Mezinárodní folklorní festival Brno

19 Σεπτεμβρίου: Συνάντηση γονέων των μικρών μας μαθητών

Η συνάντηση με τους γονείς των μικρών μαθητών των τμημάτων ελληνικής γλώσσας, κινητομουσικής και παιδαγωγικού θεάτρου ολοκληρώθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου, η ενημέρωση γονέων για τα παιδικά τμήματα που θα λειτουργήσουν αυτή τη χρονιά, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Κοινότητας στην Πράγα.

Όσοι παρευρέθηκαν, ενημερώθηκαν για τα παιδικά τμήματα, τις ώρες και τους διδακτικούς στόχους των μαθημάτων. Ξεχωριστό χώρο στην ενημέρωση είχε η παρουσίαση νέων ιδεών και δράσεων για τη νέα χρονιά. Μία από αυτές ήταν η συνεργασία της ΕΚ Πράγας με την κα Κωνσταντίνα Μπαλατσούνα, ψυχολόγο και

οικογενειακή ψυχοθεραπεύτρια από την Ελλάδα. Η κα Μπαλατσούνα παρουσίασε την ιδέα για υλοποίηση μίας διαδικτυακής ομάδας γονέων με θέμα τη Μη Βίαη Αντίσταση (θα γίνει ξεχωριστή ανάρτηση για λεπτομέρειες της συγκεκριμένης δράσης).

Η ενημέρωση ολοκληρώθηκε απαντώντας σε ερωτήματα και απορίες

που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της, ενώ ακολούθησε, μία προαιρετική 40λεπτη συζήτηση σε κύκλο, όπου εκπαιδευτικοί και γονείς, είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν σκέψεις, προβληματικούς και ανησυχίες σε

κλίμα σεβασμού και συνεργασίας. Ευχαριστούμε θερμά όλους τους γονείς που συμμετείχαν και συνέβαλαν με τις ιδέες τους στον κοινό μας στόχο, να δημιουργήσουμε μία δημιουργική χρονιά για τα παιδιά!

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ Πράγας και των εκπαιδευτικών της ΕΚ Πράγας. (εκπαιδευτικοί: Κατερίνα Σπάλας, Βιργινία Μπούτα, Έλλη Αλωνεύτου και Μαρία Μαργκέρα Βυζαρέλη)

1 Οκτωβρίου: Ελληνική Ημέρα στην πόλη Pardubice

Περισσότεροι από 50 καλεσμένοι παρακολούθησαν με μεγάλο ενδιαφέρον τη 2η Ελληνική Ημέρα στο Pardubice. Η εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε την 1η Οκτωβρίου στην αίθουσα του Multiscan Cancer

Centre, περιλάμβανε προβολή του ντοκιμαντέρ 'Παιδιά της θύελλας' σε σκηνοθεσία Γιώργου Αγαθονικιάδη και ακολούθησε συζήτηση με θέμα την ελληνική μετανάστευση στην Τσεχία και τις ελληνοτσεχικές σχέσεις. Η εκδήλωση

πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ing. Σωτηρίου Ζαβαλιάνη, Επίτιμου Προξένου της Ελλάδας στο Pardubice, και του Δημάρχου της πόλης Bc. Jan Nadrchal, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον βουλευτή René Živný.

26 Οκτωβρίου: Δοξολογία επί την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου

Δοξολογία στην ελληνορθόδοξη εκκλησία στην Πράγα, επί την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940! Ποτέ πια φασισμός!

Η Δοξολογία έκλεισε με τον Εθνικό Ύμνο και μια όμορφη γιορτή στον κήπο της εκκλησίας. Ο Πρέσβης της Ελλάδας, κ. Ντίνος Κωνσταντίνου και η Πρέσβης της Κύπρου, κα Αλίκη Πασχάλη χαιρέτησαν επί την ευκαιρία της μεγάλης αυτής γιορτής μας, όταν σύσσωμος ο ελληνικός λαός είπε το ΜΕΓΑΛΟ ΟΧΙ στον ναζισμό και φασισμό!

Αποσπάσματα από την ομιλία του Πρέσβη της Ελλάδας, κ. Ντίνου Κωνσταντίνου:

Η 28 Οκτωβρίου είναι μια ημέρα μνήμης, περισυλλογής και ελπίδας.

Είναι ημέρα μνήμης διότι τιμούμε όλους εκείνους που θυσίασαν το υπέρτατο αγαθό, την ίδια τους τη ζωή για την ελευθερία της Πατρίδας μας. Μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα υπέφερε κατά τη διάρκεια της κατοχής. Είναι μια χώρα που έχασε περίπου 15% του πληθυσμού της είτε λόγω αστίας, είτε λόγω του πολέμου στο μέτωπο. Δεν είναι τυχαίο ότι ο μεγάλος Βρετανός Πρωθυπουργός Τσόρτσιλ ανέφερε ότι «δεν πολεμούν οι Έλληνες σαν ήρωες, οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Είναι επίσης μέρα περισυλλογής διότι δίνεται η ευκαιρία να αναλογιστούμε όλες εκείνες τις αξίες που θα μπορούσε να ονομάσει κανείς τις υπέρτατες αξίες του οικουμενικού Ελληνισμού: την Ελευθερία, τη Δικαιοσύνη, την Αλληλεγγύη και κυρίως τη μεγάλη Αγάπη για τον τόπο, για την Πατρίδα μας.

Είναι, όμως, και ημέρα μεγάλης ελπίδας, διότι στον σημερινό κόσμο όπου κυριαρχεί η αβεβαιότητα, όπου κυριαρχεί η γεωπολιτική ανισορροπία,

όπου το διεθνές δίκαιο δεν είναι πια ο άξονας που διέπει τις σχέσεις των κρατών, το μήνυμα της 28ης Οκτωβρίου παραμένει επίκαιρο όσο ποτέ. Διότι πρέπει να βασιστούμε σ' αυτές τις αρχές: του σεβασμού του διεθνούς δικαίου, του σεβασμού της ελευθερίας, του σεβασμού της ανεξαρτησίας των λαών, για να μπορούμε να δώσουμε ένα καλύτερο μέλλον στα παιδιά μας και στα εγγόνια μας.

Στο πλαίσιο αυτό δεν πρέπει να ξεχνάμε και τους Έλληνες απανταχού της γης, την ομογένεια, που συνέδραμε είτε οικονομικά, είτε αλλιώς για τον αγώνα των Ελλήνων. Νομίζω ότι ήταν μια τρανή ακόμα απόδειξη ακόμα ότι η ομογένεια αποτελεί ένα αναπόσπαστο τμήμα του ελληνισμού. Οπότε για μας που εκπροσωπούμε τη χώρα στο εξωτερικό, είναι συγκινητικό να βλέπουμε την αγάπη και τη στήριξη που έχουνε όλοι οι Έλληνες που ζούνε μακριά από την Πατρίδα τους.

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου! Ζήτω η Ελλάδα!

Η νέα Πρέσβης της Κύπρου, κα Αλίκη Πασχάλη, επισήμανε μεταξύ άλλων και για τη συμμετοχή «πολλών» εθελοντών Κύπριων είτε στο Αλβανικό μέτωπο με τον Εθνικό Στρατό είτε στη συνέχεια σε άλλα μέτωπα του πολέμου με τις βρετανικές δυνάμεις. Όπως επίσης ίσως να γνωρίζετε 17 κύπριοι στρατιώτες είναι θαμμένοι στο Κοινοπολιτειακό Στρατιωτικό Κοιμητήριο της Πράγας οι οποίοι έπεσαν πολεμώντας εναντίου του ίδιου εχθρού. Η Κύπρος ήταν πάντοτε παρούσα στους εθνικούς αγώνες από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα και ασφαλώς δεν θα μπορούσε να απουσιάσει από τον αγώνα της Ελλάδος εναντίου του φασισμού και του ναζισμού.»

27 Οκτωβρίου: Μνημείο Ελλήνων στην πόλη Beroun

Μια συγκινητική μέρα στην πόλη Beroun

Στις 27 Οκτωβρίου 2025, στην πόλη Μπερόουν οι Έλληνες που συνεχίζουν να ζούνε στην πόλη αυτή σε συνεργασία με τους Έλληνες που γεννηθήκανε, σπουδάσανε, εργαστήκανε, ερωτευτήκανε και κάνανε οικογένειες και μετά από πάνω από τριάντα χρόνια πολιτικής προσφυγιάς, επαναπατρίστηκαν, αποφάσισαν να

στήσουν ένα μνημείο στους Έλληνες που ζήσανε και ευτυχίσανε στην πόλη αυτή, ένα μνημείο στη μνήμη όλων των Ελλήνων 'Μπερουνιτών'. Σήμερα έγιναν τα αποκαλυπτήρια του μνημείου από μαρμάρινη πέτρα με την επιγραφή «Στη μνήμη των Ελλήνων για τους οποίους το Μπερόουν έγινε η δεύτερη οικία τους' από το 1955»

με την παρουσίαση του Πρέσβη της Ελλάδας στην Τσεχία, κ. Ντίνου Κωνσταντίνου, του Αντιδημάρχου της Καστοριάς, κ. Σωκράτη Πέλικα, δύο αντιδημάρχων της πόλης και της Προέδρου της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας, Τασούλα Ζησάκη-Healey. Παρόντες ήταν Έλληνες που μένουν στο Μπερόουν και στην Πράγα και

Πώς βρέθηκαν οι Έλληνες στην πόλη Μπερόουν Της Ανθής Πανάτση

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτουμε, οι πρώτοι Έλληνες εγκαταστάθηκαν στην πόλη Μπερόουν (Beroun) το 1955. Ήρθαν για να εργαστούν στα σιδηρογραμμάκια Králův Dvůr, όπου εκείνη την εποχή υπήρχε μεγάλη ανάγκη για νέους εργάτες. Ο βασικός λόγος που αποφάσισαν να έρθουν στο Μπερόουν ήταν ότι το εργοστάσιο προσέφερε διαμερίσματα στους καινούργιους εργαζόμενους — κάτι ιδιαίτερα σημαντικό για τις οικογένειες που τότε ξεκινούσαν μια νέα ζωή. Στις αρχές της δεκαετίας του '50, πολλοί Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες είχαν αρχικά εγκατασταθεί στη βόρεια Μοραβία, για να συμβάλουν στη βιομηχανία αλλά και στη γεωργία, σε περιοχές που είχαν μείνει άδειες μετά την απομάκρυνση των Σουδητών Γερμανών.

Όμως σε πόλεις όπως η Οστράβα, το Γέσενικ, το Σούμπερκ και το Κρνοβ, δεν υπήρχε στέγη για όλους — κι έτσι μερικοί αποφάσισαν να μετακινηθούν στο Μπερόουν, όπου υπήρχαν καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

Οι Έλληνες του Μπερόουν δημιούργησαν σταδιακά μια δυνατή και δεμένη κοινότητα, που περιλάμβανε τρεις γενιές. Οι περισσότεροι έμεναν σε δύο πολυκατοικίες σε μια συνοικία της πόλης. Συνολικά επρόκειτο για περίπου 50 οικογένειες, δηλαδή γύρω στα 180 άτομα.

Η καταγωγή των πρώτων Ελλήνων

Έλληνες που ήρθαν ειδικά για την τελετή των αποκαλυπτηρίων του μνημείου από την Ελλάδα, Έλληνες που ζήσανε στο Μπερόουν πριν να επαναπατρισθούν. Ο Πρόεδρος της Ελλάδας, κ. Κωνσταντίνου είχε την ευκαιρία να συναντήσει τους Έλληνες, οι οποίοι του μιλήσανε για εκείνα τα ευτυχισμένα χρόνια όταν μεγαλώνανε και ζούσανε στην όμορφη αυτή πόλη. Εξάλλου, στην ομιλία της, η Ανθή Πανάτση μίλησε για εκείνα τα ευτυχισμένα χρόνια. Επίσης, ευχαρίστησε τις Δημοτικές Αρχές που παραχώρησαν το χώρο αυτό σε κεντρική πλατεία της πόλης, τους χορηγούς και όλους τους Έλληνες που συμβάλλανε οικονομικά για να πραγματοποιηθεί το έργο αυτό.

Ο Πρόεδρος της Ελλάδας επίσης ευχαρίστησε τις Δημοτικές Αρχές της πόλης και μίλησε και για την εθνική γιορτή της Ελλάδας, η οποία συμπίπτει με την εθνική γιορτή της Τσεχίας και κατέθεσε λουλούδια. Εκ μέρους της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας κατέθεσε λουλούδια η Πρόεδρος, Τασούλα Ζησάκη-Healey. Εκ μέρους των Ελλήνων της πόλης Μπερόουν, κατέθεσε λουλούδια η Ανθή Πανάτση. Συγχαρητήρια σε όλους τους διοργανωτές της τελετής των αποκαλυπτηρίων και συγκεκριμένα την Ανθή Πανάτση και τον Λάμπρο Αραμπατζή.

Ευχαριστούμε το εστιατόριο 'Τσέσι Ντβούρ' για την ζεστή φιλοξενία.

ήταν από τον βορειοανατολικό Έβρο και τη Ροδόπη, από χωριά του Κιλίκις και της βορειοδυτικής Μακεδονίας. Όλους τους ένωνε η ίδια ιστορία, οι ίδιες εμπειρίες και η ίδια κουλτούρα.

Αυτές τις αξίες και τα βιώματα μετέφεραν φυσικά στα παιδιά τους, μέσα από την καθημερινότητά τους. Ήταν αυτονόητο για εκείνους να μιλούν ελληνικά στο σπίτι, να κρατούν τις παραδόσεις και να ζουν με την ελπίδα ότι κάποια μέρα θα επιστρέψουν, παρόλο που τότε δεν είχαν σχεδόν καμία επαφή με την πατρίδα.

Από την ηλικία των έξι ετών, τα παιδιά πήγαιναν τα απογεύματα στο ελληνικό σχολείο, όπου μάθαιναν τη γλώσσα, την ιστορία και τις παραδόσεις της πατρίδας τους.

Οι όμορφες ελληνίδες κοπέλες εξασκούσαν στους παραδοσιακούς χορούς και έραβαν με μεράκι τις στολές τους, συνεχίζοντας έτσι τα έθιμα που είχαν φέρει μαζί τους οι γονείς τους από την Ελλάδα.

Τα αγόρια, από την άλλη, δημιούργησαν ένα μουσικό συγκρότημα ΚΛΕΦΤΕΣ, που έδινε ζωή στις ελληνικές γιορτές — στις χαρούμενες εκείνες συγκεντρώσεις της κοινότητας, που διοργανώνονταν με την ευκαιρία των εθνικών επετείων της 25ης Μαρτίου και της 28ης Οκτωβρίου.

Οι εκδηλώσεις αυτές δεν ήταν απλώς γιορτές — ήταν στιγμές ενότητας, περηφάνιας και νοσταλγίας, που

κρατήσαν ζωντανή την ελληνική ψυχή μακριά από την πατρίδα.

Οι Έλληνες στο Μπερόουν ήταν σεμνοί, εργατικοί και αξιοπρεπείς άνθρωποι, που αναμφίβολα συνέβαλαν στην ανάπτυξη της πόλης και δημιούργησαν πολλές φίλιες με τους ντόπιους.

Μετά την αλλαγή της πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα το 1974, οι περισσότεροι επέστρεψαν στην πατρίδα τη δεκαετία του 1980. Για τα χρόνια τους στην Τσεχοσλοβακία μιλούσαν πάντα με συγκίνηση και ευγνωμοσύνη.

Σήμερα, οι απόγονοί τους που ζουν στο Μπερόουν και στη γύρω περιοχή είναι μόνο μερικές δεκάδες, αλλά διατηρούν ζωντανή τη μνήμη και την

ελληνική καρδιά των πρώτων εκείνων πολιτικών προσφύγων από την Ελλάδα. Οι πρώτοι Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες ήρθαν στο Beroun το 1955 και έτσι φέτος, το 2025 γιορτάζουμε τα εβδομήντα χρόνια από τότε που δημιούργησαν το νέο τους σπίτι εδώ, σ' αυτή την όμορφη πόλη. Αυτό το μνημείο δεν είναι μόνο μια ανάμνηση της ζωής τους στο Beroun, αλλά και ένα σύμβολο της συνύπαρξης δύο πολιτισμών που μπόρεσαν να εμπλουτίσουν ο ένας τον άλλον και να ζήσουν δίπλα-δίπλα με σεβασμό και φιλικές σχέσεις. Εκτός από εμάς, οι Έλληνες που έμειναν εδώ στο Beroun, αυτοί που ζουν στην Ελλάδα εδώ και δεκαετίες μετά τον επαναπατρισμό τους τη δεκαετία του 1980, και όμως δεν έχουν ξεχάσει

το Beroun, συνέβαλαν κι αυτοί στη δημιουργία του μνημείου. Είμαστε πολύ ευχαριστημένοι και συγκινημένοι σήμερα! Και είναι υπέροχο που πολλοί από αυτούς είναι εδώ μαζί μας σήμερα! Εκτιμούμε ιδιαίτερα το γεγονός ότι η πρόθεσή μας, να διατηρήσουμε μια μόνιμη υπενθύμιση των γονιών και των παππούδων μας στο Beroun, συνάντησε την κατανόηση και την υποστήριξη της πόλης Beroun, ιδιαίτερα της δημάρχου Sonia Chalupova και ότι βρέθηκε ένα αξιοπρεπές μέρος για αυτό το μνημείο στην πόλη. Πολλές ευχαριστίες επίσης στην κυρία Dana Vilhelmova, Προϊσταμένη του Τμήματος Χωροταξίας, για την ανιδιοτελή βοήθειά της στην προετοιμασία και υλοποίηση του έργου μας, καθώς και σε όλους τους

άλλους υπαλλήλους του Δημοτικού Συμβουλίου. Είμαστε επίσης ευγνώμονες στον κ. Γιάννη Ζεϊζή για την δωρεά του ελληνικού μαρμαρώ και στον κ. Jaroslav Tušerov για τον καλλιτεχνικό σχεδιασμό.

Σήμερα, καλωσορίζουμε με σεβασμό τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Τσεχία, κ. Ντίνο Κωνσταντίνου, τους εκπροσώπους των αρχών της πόλης, τον Αντιδήμαρχο Michal Mišin και Dušan Tomčo, την κ. D. Vilhelmovou, την, κα Τασούλα Ζησάκη-Healey, Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας και όλους όσους θυμούνται αυτό το κεφάλαιο της κοινής μας ιστορίας και έχουν έρθει για να το τιμήσουμε όλοι μαζί.

**V Berouně slavnostně odhalí pomník Řekům, kteří zde žili
JANA HÁJČKOVÁ**

**Řekové v Berouně.
Foto Antula Panaci**

V pondělí 27. října proběhne u kruhového objezdu ulic Na Klášteře a Hradební v Berouně slavnostní odhalení pomníčku Řekům, kteří žili v tomto městě od roku 1955 za účasti zástupců města Berouna a řeckého velvyslance. „Řekové se do tehdejšího Československa dostali v souvislosti s řeckou občanskou válkou. Bydleli ve dvou domech na sídlišti a většinou pracovali v Královodvorských železárnách nebo v Tibě,“ vysvětlila Antula Panaci. Řekové nebyli považováni za národnostní menšinu, ale nebyli ani plnoprávními občany. Jejich pobyt byl považován za dočasný. V Československu žili na povolení k pobytu, které bylo vydáváno osobám bez státní příslušnosti. Nejsou tedy vedeni v žádné evidenci obyvatel. Přehled o emigrantech z Řecka vedl pouze Československý červený kříž, který jejich údaje shromažďoval od příjezdu do Československa. Abecední evidenci jednotlivých osob nebo rodin na kartách byla podle jména a příjmení, nikoli podle místa bydliště v Československu.

„Proto chceme, aby byl pobyt Řeků, pro které byl Beroun po třicet let domove, nějakým způsobem zaznamenán,“ dodala Panaci.

V Berouně žilo přibližně 200 osob. Převážná většina z nich se v osmdesátých letech po změně politické situace v Řecku repatriovala. V současné době žije v Berouně a okolí jen dvě desítky jejich potomků.

„Chceme uchovat informace o jejich životech především jako poctu těmto lidem – našim obdivuhodným rodičům a prarodičům, jejichž život byl zcela vykořeněn, a přesto v sobě našli dostatek síly a odvahy uhájit svou existenci v cizí zemi daleko od své vlasti, založit rodiny a vychovat své děti,“ uzavřela Panaci, která věří, že si to zaslouží.

Byli to skromní, pracovití lidé, kteří tu navázali řadu přátelství a nesporně přispěli i k rozvoji Berouna. Na svůj pobyt v Československu vzpomínají s dojetím a vděčností.

Jak se Řekové objevili v Berouně?

Podle všech dostupných informací se tak stalo kolem roku 1955, kdy přišli

za prací do Královodvorských železáren, kterým chyběly pracovní síly. Náboráři železáren se proto vydali na severní Moravu, kde žili mladí Řekové. Na počátku padesátých let byli řečtí emigranti přivezeni na severní Moravu, aby se zapojili do budování těžkého průmyslu.

Pomáhali také v zemědělských oblastech, které byly po odsunutí sudetských Němců neobydlené. V Ostravě, Jeseníku, Šumperku a Krnově však v padesátých letech nebyl dostatek ubytování. Hlavní motivací k přestěhování do Berouna tedy bylo poskytnutí bytu. Řekové v Berouně tvořili třígenerační komunitu, která žila převážně ve dvou domech bytového fondu Královodvorských železáren na sídlišti – třídě Míru a ulici Vančurova/Wolkerova. Pocházeli většinou z oblasti severovýchodního Řecka – okresů Evros a Rodopi, ale také z vesnic v okolí města Kilkis a z oblasti Makedonie v severozápadním Řecku.

Spojoval je stejný osud, zkušenosti i kulturní identita. To vše předávali svým dětem v každodenním životě. Považovali za samozřejmé, že budou doma mluvit řecky, udržovali řecké tradice a žili s představou návratu, ačkoli se svou vlastí neměli téměř žádný kontakt.

Navíc řecká vláda většině z nich odňala občanství a jejich příbuzní, kteří zůstali v Řecku, někdy odmítali z obavy před perzekucí přijímat i dopisy z komunistického východu. Postupem času se pomalu smiřovali s tím, že návrat do vlasti se prodlouží. Ale po zemi, kde se narodili, se jim velmi stýskalo.

Život s touhou po návratu

Řekové, kteří žili v Berouně, nejsou vedeni v evidenci obyvatel, protože neměli české občanství ani nebyli menšinou. Ačkoli museli v pravidelných časových intervalech žádat o prodloužení pobytu, s přijetím české státní příslušnosti váhali. Stále se cítili řeckými občany.

A také se obávali, že by to zkomplikovalo jejich návrat do vlasti, na který nikdy nepřestávali myslet. Proto kladli takový důraz na to, aby jejich děti uměly řecky a neuzavíraly smíšená manželství. Původně časově omezený pobyt se

však prodloužil. Na konci roku 1963, kdy se vlády v Řecku ujal liberální politik Jorgos Papandreou, se dvěma rodinám podařilo vyřídit možnost vrácení do vlasti. Jednalo se o manžele Limberoudi, pro které potřebné dokumenty zajistil jejich syn, žijící v Řecku. Odstěhovala se i rodina MUDr. T. Vlachy, která pracovala v nemocnici Beroun, s manželem Panajotisem a dvěma malými dětmi.

S nástupem vojenské junty v roce 1967 se však politická situace v Řecku vyvíjela pro řecké emigranty opět velmi nepříznivě. Tehdy většina z nich pochopila, že na návrat v nejbližší době pomýšlet nemohou. Teprve po pádu vlády plukovníků v červenci roku 1974, kdy došlo i k amnestii pro všechny účastníky občanské války, se otevřela reálná možnost návratu.

Život Řeků v Berouně a prolínání s českou kulturou

Většina Řeků v produktivním věku se zapojila do pracovního života – muži nejčastěji nacházeli uplatnění v Královodvorských železárnách, ženy pak v textilním podniku TIBA. Pro svou pracovitost, spolehlivost a přátelskou povahu si rychle získali oblibu.

Postupně si také osvojovali češtinu, často s pomocí svých dětí narozených už v Československu. Ty vyrůstaly mezi českými vrstevníky ve školkách a školách a mluvily česky zcela přirozeně. Řečtina zůstávala především jazykem rodiny.

V rámci řecké komunity měli její členové běžně vždy blíže spíš k sobě navzájem než k místnímu obyvatelstvu a vzájemně si pomáhali zvládat každodenní těžkosti. Ale samozřejmě se v každodenním životě seznamovali s českými zvyky, normami a životními standardy, gastronomií. Docházelo tak k postupné asimilaci, kterou si ani neuvědomovali.

Kulturní dědictví předávali rodiče svým dětem hlavně v každodenním životě: jak žili, jak se k sobě chovali a jak dokázali překonávat překážky. Ale i tím, jak se dokázali radovat a uměli si užít oslavy.

Řecká škola

Generace dětí, narozených v

Československu řeckým rodičům, se snažila splynout s okolím a co nejméně se lišit, na druhou stranu je ale pocit odlišnosti vedl i ke snaze o sebepoznání. Důležitou roli sehrávalo vyučování řečtiny.

V rámci 2. ZDŠ v Preislerově ulici byla vyčleněna jedna místnost s lavicemi a velkou mapou Řecka. Tam se děti naro-

zené kolem poloviny 50. let scházely 2x týdně odpoledne k výuce řečtiny a řeckých reálií. Pan učitel řečtiny Jannis Erythropulos pracoval na stejné škole i jako školník.

Nositeli většiny tradic a zvyků byli samozřejmě ti nejstarší, kteří žili v Řecku až do dospělosti. Většinou se vzhledem k věku a zdravotním

omezením nezařadili do práce v průmyslu a nepovažovali ani za nutné se naučit česky. Právě oni nejvíce toužili po návratu do rodného Řecka, ale většina z nich se toho bohužel nedožila. (https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/)

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ: ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ ΓΙΟΡΤΑΣΑΜΕ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ «BARKA»

Το ελληνικό εστιατόριο «Barka» προσκάλεσε όλους τους Έλληνες που ζούμε στην Πράγα να γιορτάσουμε μαζί την μεγάλη επέτειο της 28ης

Οκτωβρίου 1940 στους χώρους του με ελληνική μουσική, τραγούδια, χορούς και σίγουρα ελληνική κουζίνα. Δεν έλειπε τίποτα από την κουζίνα του

κρητικού ιδιοκτήτη Πάνου Σιγαλά, ναι είχαμε και θαλασσινά, ελληνικό κρασί, τσίπουρο, ούζου και ότι άλλο ήθελε η ψυχή μας. Το ντούο «Η Παρέα» με τον Νίκο Μαλλιαρά (φωνή, κιθάρα, και τι φωνή!!!) και τον Ανδρέα Τάκη (εξαιρετικό μπουζούκι) μας διασκέδασαν μέχρι τις μικρές πρωινές ώρες με το εξαιρετικό τους ρεπερτόριο, το οποίο κάλυψε τα γούστα όλων των ηλικιών που βρεθήκαμε εκεί. Μαζί μας ήταν και αρκετοί φίλοι Τσέχοι, φίλοι της Ελλάδας, που κανονικά αυτοί ανοίξαν το χορό στην 'πίστα'. Βέβαια, είχαμε και το μεγαλύτερο σταρ της βραδιάς, τον μικρό Οπάτα, γιο του Θωμά Οπάτα (μέλους της ορχήστρας της ΕΚ Πράγας «Ακρόπολις») που ήταν από τους πρώτους που σηκώθηκε να χορεύει. Σίγουρα, δεν έλειπαν και οι θρακιώτικοι χοροί. Τίποτα δεν έλειπε! Και όλα λειτουργούσαν σε μία πολύ ζεστή, φιλική και ελληνικότατη ατμόσφαιρα. Ευχαριστούμε τον Παναγιώτη Σιγαλά και το προσωπικό του «Barka» για αυτή την υπέροχη και όμορφη βραδιά. Στιγμιότυπα από τη γιορτή μας:

Το σταρ της βραδιάς, ο μικρός Οπάτα

Έλληνες φοιτητές και εργαζόμενοι

Μέλη της ομάδας μπάσκετ «Hellenic Aritma»

RADIO WORLD: ΤΟ ΔΙΓΛΩΣΣΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΣΕΧΙΚΑ

Χθες, (27 Οκτωβρίου), μου δόθηκε η ευκαιρία να συνομιλήσω με τη Μελίνα Τουμπανιάρη, παραγωγό της μοναδικής στην Πράγα ραδιοφωνικής εκπομπής που γίνεται ταυτόχρονα στα ελληνικά και στα τσεχικά - ωστόσο μόνο με ελληνική μουσική. Η εκπομπή γίνεται ζωντανά κάθε Τρίτη από τις 6 έως τις 7 το βράδυ από το διαδικτυακό ραδιόφωνο **Radio World** και λόγω του διγλωσσού περιεχομένου της είναι ιδανική, τόσο για τους Έλληνες που ζούμε στην Τσεχία, όσο και για τους Τσέχους φίλους της Ελλάδας. Προηγουμένως, στο ίδιο ραδιόφωνο μίλησε και η Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας, Τασούλα Ζησάκη-Healey, για την Ελληνική Κοινότητα όχι μόνο της

Πράγας, αλλά γενικά για το ιστορικό το πώς βρεθήκανε οι Έλληνες στην Τσεχοσλοβακία από το 1948, το πώς μεγάλωσαν, ζήσανε, δημιούργησαν. Η πλειοψηφία επαναπατρίστηκε, αλλά και αυτοί που μείνανε εδώ δεν ξεχνάνε την πατρίδα τους. Η Μελίνα κάνει ένα σπουδαίο έργο με σχεδόν καμία αμοιβή για μας τους Έλληνες που βρισκόμαστε στην Τσεχία. Το πρόγραμμα και τα πλάνα της Μελίνας είναι αισιόδοξα και όλοι θα βοηθήσουμε για να πραγματοποιηθούνε τώρα που επιτέλους έχουμε αυτή την σπουδαία διγλωσση εκπομπή στα ελληνικά και τσεχικά. Σου ευχόμαστε μεγάλες επιτυχίες, Μελίνα, και θα είμαστε στο πλευρό σου. (Κώστας Τσίβος, Τασούλα Ζησάκη)

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ: 30 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΙΚΟ, 25 ΧΡΟΝΙΑ ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΙΑ

Δύο στιγμές, τριάντα χρόνια διαφορά...Το πρώτο σεμινάριο με τον Νίκο Πετρούλια το 1995 και το φετινό, που πραγματοποιήθηκε αυτό το Σαββατοκύριακο στην Karviná. Τρεις δεκαετίες, χιλιάδες βήματα και μία μεγάλη ελληνική χορευτική οικογένεια.

Dva okamžiky, třicet let rozdílu... první seminář s Nikosem Petrouli- asem v roce 1995 vs. letošní, který proběhnul tento víkend v Karvině. Tři dekády, tisíce kroků a jedna velká řecká taneční rodina. Děkujeme @recka_obec_karvina za pozvání a

možnost uspořádat letošní seminář v Karviné, všem tanečnickům, kteří se zúčastnili nejen letošního semináře a hlavně Nikosov.

Το Σάββατο 1 Νοεμβρίου 2025 στην Κάρβινα η Ελληνική Πρεσβεία στην Πράγα συμμετείχε σε εκδήλωση του

Λυκείου Ελληνίδων Τσεχίας για τον εορτασμό των 25 χρόνων από την ίδρυσή του εν λόγω συλλόγου στην Τσεχία. Στην εκδήλωση συμμετείχε ως τιμώμενο πρόσωπο ο πρώτος χοροδιδάσκαλος του Λυκείου κ.Νίκος Πετρούλιας ο οποίος ήρθε ειδικά

για την εκδήλωση από το Λύκειο Ελληνίδων Καλαμάτας. Χρόνια πολλά Λύκειο Ελληνίδων Τσεχίας. Ευχόμαστε να γιορτάσουμε και τα 30 χρόνια από την ίδρυσή του Λυκείου!

6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ: ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΟΥ ΟΧΙ

Είναι η πρώτη φορά που οι μικροί μας μαθητές γιορτάζουν την εθνική μας επέτειο ξεχωριστά από τους 'μεγάλους', τον εορτασμό της ΕΚ Πράγας. Αυτή τη φορά αποφασίσαμε οι μικροί μας μαθητές να γιορτάσουν στους χώρους του Σπιτιού Εθνικών Μειονοτήτων (Vocelova 3, Praha 2), στην έδρα της ΕΚ Πράγας. Ευχαριστούμε τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και το ΔΣ της ΕΚ Πράγας για την διοργάνωση αυτής της μεγάλης μας γιορτής. Και είχε μεγάλη επιτυχία. Συγχαρητήρια στους εκπαιδευτικούς μας: Βιργινία Μπούτα, Έλλη Αλωνεύτου, Κατερίνα Σπάλα και Μαρία Μαργιέρα Βυζαρέλη). Τον εορτασμό χαιρέτησε η Πρόεδρος της ΕΚ Πράγας, Τασούλα Ζησάκη-Healey.

Οι μικρή μας μαθητές των τμημάτων ελληνικής γλώσσας, μουσικοκινητικής και εκπαιδευτικού θεάτρου γιορτάσανε μαζί με τους γονείς τους, εκπαιδευτικούς και μέλη της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940. Το πρόγραμμα ξεκίνησε με το στόλισμα με ελληνικές σημαιούλες που ζωγράφησαν οι μαθητές και στόλισαν τη μεγάλη αίθουσα του Σπιτιού Εθνικών Μειονοτήτων (έδρα της Κοινότητάς μας) στη Vocelova 3, Praha 2. Στην έναρξη ακούσαμε τον Εθνικό Ύμνο (με τον οποίο και κλείσαμε το επίσημο μέρος της γιορτής), τον οποίο τα παιδιά τον είπαν διαφορετικά, απαγγέλλοντας μετά από τη δασκάλα τους (οι μικρή μας μαθητές είναι

από δύομισι μέχρι 12 ετών!). Το πρόγραμμα των μικρών μαθητών μας συνέχισε με ποιήματα αφιερωμένα στην επέτειο και στην Ελλάδα. Μας έκανε μεγάλη εντύπωση η εκτέλεση ενός μέρους του 'Αξιον Εστί', το οποίο σχεδίασε η εκπαιδευτικός μας Βιργινία Μπούτα. Μας εντυπωσίασε και το ότι οι τόσο μικροί μας μαθητές ξέρανε και απαντήσανε το ποιος το έγραψε και ποιος είναι ο μουσικοσυνθέτης: όλοι μαζί βροντοφωνάζανε Οδυσσέας Ελύτης και Μίκης Θεοδωράκης. Μετά το επίσημο πρόγραμμα οι μικροί μας μαθητές μπήκανε στην καφετέρια μας και απολαύσανε τις λιχουδιές που τις είχαν ετοιμάσει οι γονείς. Και είχε μεγάλη επιτυχία.

Το πρόγραμμα είχε ως εξής:

17:00-17:45 Ζωγραφική ελληνικών σημαιών (με τη συμμετοχή γονέων) και στολισμός αίθουσας

17:45 επίσημη έναρξη (Εθνικός ύμνος)

Απαγγελία ποιημάτων

Θεατρικό δρώμενο

Απαγγελία ποιημάτων

Τραγούδι / απαγγελία μέρους από το "Αξιον εστί"

Απαγγελία ποιημάτων

18:30 λήξη (Εθνικός ύμνος)

8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ: Η ΕΚ ΠΡΑΓΑΣ ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟΥ 28ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940

Τα μέλη της ΕΚ Πράγας και οι φίλοι μας Τσέχοι γιορτάσαμε όλοι μαζί τη μεγάλη μας εθνική γιορτή της 28ης Οκτωβρίου 1940, το Μεγάλο ΟΧΙ στους κατακτητές της πατρίδας μας, Ιταλούς, Γερμανούς και Βουλγάρους. Το Μεγάλο ΟΧΙ στο φασισμό και ναζισμό. Η Πρόεδρος της Κοινότητάς μας, Τασούλα Ζησάκη-Healey καλωσόρισε τον Πρόεδρο της Ελλάδας στην Τσεχία, κ. Ντίνο Κωνσταντίνου και τα μέλη της Πρεσβείας, τη νέα Πρόσβη της Κυπριακής Δημοκρατίας, κα Αλίκη Πασχάλη και όλους τους φίλους της ΕΚ Πράγας που παραβρέθηκαν στη γιορτή μας. Μετά τον εθνικό

ὕμνο, ο Πρόσβης της Ελλάδας, κ. Ντίνο Κωνσταντίνου απεύθυνε χαιρετισμό τονίζοντας την αντίσταση των Ελλήνων για τις μεγάλες αξίες: Ελευθερία, Δικαιοσύνη, Αλληλεγγύη και Αγάπη για την Πατρίδα μας και ευχήθηκε Χρόνια Πολλά και καλοί υγεία σε όλους μας. Όπως πάντα το καλλιτεχνικό συγκρότημα της Κοινότητας 'Ακρόπολις' ήταν στα ύψη τους καλλιτεχνικά. Αυτή τη φορά μας παρουσίασαν παραδοσιακούς χορούς της Ηπείρου. Συγχαρητήρια και στην ορχήστρα μας η οποία μας διασκέδασε μέχρι τις μικρές πρωινές ώρες. Ευχαριστούμε όλους και όλες

για την υποστήριξη της Κοινότητάς μας μέσω της λαχειοφόρου αγοράς και συγκεκριμένα όλα τα μέλη της Ελληνικής Πρεσβείας στην Πράγα. Αγοράσανε τους περισσότερους λαχνούς και σίγουρα σε τέτοιες περιστάσεις κερδίζεις και περισσότερα δώρα. **Ακόμα μια φορά ευχαριστούμε με μεγάλη ευγνωμοσύνη τους χορηγούς οι οποίοι μας προσέφεραν τα δώρα για τη λαχειοφόρο αγορά: Greece Tours, Zavalianis Sweet, YAYA'S, Olymbos, Barka, Holy Pasta.**

Χρόνια μας πολλά! Υγεία και ευτυχία σε όλους και όλες.

9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥΣ: ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ

Η Πρόσβης της Κύπρου, κα Αλίκη Πασχάλη, παρέστη αυτή τη μέρα και κατέθεσε στεφάνι στο Στρατιωτικό Κοιμητήριο της Πράγας, κατά την Τελετή Μνήμης υπέρ των πεσόντων των δυο Παγκοσμίων Πολέμων. Στο κοιμητήριο αναπαύονται και δεκαεπτά Κύπριοι, δώδεκα Ελληνοκύπριοι και πέντε Τουρκοκύπριοι, που έπεσαν κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, μαχόμενοι με τις Κοινοπολιτειακές και Βρετανικές Δυνάμεις. (Πρεσβεία της Κύπρου στην Τσεχία)

Γιατί η παπαρούνα έγινε σύμβολο μνήμης στην Μεγάλη Βρετανία;

Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος,

ο «Μεγάλος Πόλεμος», όπως έμεινε στην ιστορία, αποτέλεσε την πρώτη μεγάλη γενικευμένη σύρραξη κρατών. Σε γεωπολιτικό και κοινωνικό επίπεδο προκάλεσε τεράστιες συνέπειες που καθόρισαν την ανθρωπότητα τα επόμενα χρόνια. Η έναρξη του πολέμου έγινε στις 28 Ιουνίου του 1914, με αφορμή τη δολοφονία του αρχιδούκα Φραγκίσκου Φερδινάνδου. Στις 11 Νοεμβρίου 1918 και ώρα 11 π.μ., ο πόλεμος έληξε επίσημα μετά από 52 μήνες αιματοχυσίας, κατά την οποία σχεδόν 19 εκατομμύρια άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους.

Το ποίημα του Καναδού αντισυνταγματάρχη για τον θάνατο συμπολεμιστή του

Η επέτειος του τέλους των εχθροπραξιών έμεινε γνωστή ως «Ημέρα της Μνήμης», ήταν αφιερωμένη στους πεσόντες του πολέμου. Σύμβολο της θυσίας τόσο των στρατιωτών και του ιατρικού προσωπικού, αλλά και των πολιτών που έχασαν τη ζωή τους στον πόλεμο έγινε η παπαρούνα.

Η ιδέα προήλθε από το ποίημα του Καναδού Τζον Μάκρι, ο οποίος υπηρέτησε στον πόλεμο ως νοσοκόμος αξιωματικός. Ο Μάκρι έγραψε το

ποίημα «Στις πεδιάδες της Φλάνδρας» στις 3 Μαΐου 1915 προς τιμήν του συμμαχητή και φίλου του, Αλέξις Χέλμερ, που σκοτώθηκε στη μάχη του Υπρ.

Παρατήρησε ότι οι παπαρούνες ήταν το μοναδικό λουλούδι που φύτρωνε στα κατεστραμμένα από τα χημικά και τις οβίδες πεδιά μάχης, αλλά και ανάμεσα στους τάφους της Φλάνδρας του Βελγίου. Επίσης, το κόκκινο χρώμα της παπαρούνας συμβόλιζε το αίμα που χύθηκε στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στις πεδιάδες τις Φλάνδρας, παπαρούνες ανθίζουν...

Ανάμεσα στους σταυρούς σειρά με σειρά,

Την δικιά μας θέση έτσι θυμίζουν.

Κορυδαλλοί θαρραλέα πετώντας,

αφήφουν των όπλων την κλαγγή

σπάνια κελαηδίσματα τραγουδώντας. Είμαστε οι νεκροί.

λίγες μέρες,

ζήσαμε, νιώσαμε την αυγή και είδαμε την ομορφιά της δύσης.

Αγαπήσαμε και αγαπηθήκαμε, και τώρα

Κειτόμαστε στις πεδιάδες τις Φλάνδρας.

Κράτα αυτό που έμεινε από

την μάχη μας με τον εχθρό.

Σε σένα τ' αδύναμά μας χέρια παραδίδουν τον πυρσό.

Κάνε τον δικό σου, κράτα τον ψηλά.

Και αν η πίστη σου καμφθεί για μας που 'χουμε πεθάνει

δεν θα κοιμηθούμε ποτέ, όσο φυτρώνουν παπαρούνες

στις πεδιάδες της Φλάνδρας....

(φώτο: Οι 17 Κύριοι που αναπαύονται στο κοιμητήριο της Πράγας)

«Ημέρα Μνήμης»...

Μετά το τέλος του πολέμου, η Αμερικανή καθηγήτρια Μόινα Μπελ Μίκαελ, διάβασε το ποίημα του ΜακΚρι που ήδη αποτελούσε ένα από τα πιο φημισμένα ποιήματα του

πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Έντονα επηρεασμένη από τις «Πεδιάδες της Φλάνδρας» είχε την έμπνευση να πουλήσει μεταξωτές παπαρούνες για την οικονομική ενίσχυση των βετεράνων του Μεγάλου Πολέμου.

Το ίδιο έκανε και η Γαλλίδα Μαντάμ Γκερίν, η οποία πουλούσε χειροποίητες

παπαρούνες στο Παρίσι για την ενίσχυση των παιδιών που ζούσαν στις πληγείσες από τον πόλεμο περιοχές. Η ιδέα της Μίκαελ είχε τεράστια απήχηση και από το 1922 λειτούργησε στο Λονδίνο το «Poppy Factory», όπου μέχρι σήμερα κατασκευάζονται περίπου 36 εκατομμύρια αναμνηστικές παπαρούνες. Στο «εργοστάσιο παπαρούνας» απασχολούνται κυρίως άτομα με αναπηρία που δυσκολεύονται να ενταχθούν στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Τα χρήματα από τις παπαρούνες πηγαίνουν στη Βασιλική Βρετανική Λεγεώνα, επίσημη φιланθρωπική οργάνωση για στρατιωτικούς και βετεράνους.

Στη Βρετανία και στις υπόλοιπες αγγλοσαξονικές χώρες συνηθίζεται την 11η Νοεμβρίου οι πολίτες να φοράνε μια χάρτινη παπαρούνα στο πέτο τους ως φόρο τιμής στους νεκρούς τόσο του Πρώτου όσο και του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Στη Γαλλία και το Βέλγιο η επέτειος έχει ιδιαίτερη

σημασία, καθώς στα εδάφη των δύο χωρών έγιναν οι πιο αιματηρές μάχες. Στην Ελλάδα, ο Στρατής Μυριβήλης έκανε αναφορά στο λουλούδι στο αντιπολεμικό βιβλίο του «Ζωή εν Τάφω»:

«Ήταν ένα λουλούδι εκεί! Συλλογίσου. Ένα λουλούδι είχε φυτρώσει εκεί μέσα

στους σαπρανιασμένους γεώσακους. Και μου φανερώθηκε έτσι ξαφνικά τούτη τη νύχτα που 'ναι γιομάτη θάματα. Απόμεινα να το βλέπω σχεδόν τρομαγμένος. Τ' άγγισα με χτυποκάρδι, όπως αγγίζεις ένα βρέφος στο μάγουλο. Είναι μια παπαρούνα. Μια τόσο δα μεγάλη, καλοθερμμένη

παπαρούνα, ανοιγμένη σαν μικρή βελουδένια φούχτα. Αν μπορούσε να τη χαρεί κανένας μέσα στο φως του ήλιου, θα 'βλεπε πως ήταν άλικη, μ' ένα μαύρο σταυρό στην καρδιά, με μια τούφα μαβιές βλεφαρίδες στη μέση».

(<http://www.mixanitouxronou.gr/>)

8-9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ: ΣΤΟ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Ο Α. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

Η Πρεσβεία Πράγας με χαρά μοιράζεται την είδηση ότι στον φετινό Μαραθώνιο Αθηνών (8-9 Νοεμβρίου 2025), συμμετείχε και τερμάτισε επιτυχώς, ο ποινικολόγος και αθλητής Αθανάσιος Πανταζόπουλος, διακεκριμένο μέλος της Ελληνικής Κοινότητας Πράγας. Η δήλωση του μετά τον τερματισμό και επιστροφή του στην Πράγα:

“Η συμμετοχή μου στον φετινό Μαραθώνιο ήταν για μένα κάτι περισσότερο από έναν αθλητικό στόχο. Είναι μια σύνδεση με μια ιστορική διαδρομή που συμβολίζει την αντοχή, την ελευθερία και την ανθρωπινή υπέρβαση. Τρέχοντας στα ίδια βήματα

μιας παράδοσης που ξεκινά από την αρχαία Ελλάδα, τιμώ το πνεύμα του υγιούς συναγωνισμού, όπου κάθε συμμετέχων είναι ταυτόχρονα αντίπαλος και συνοδοιπόρος στον ίδιο δρόμο. Οι αξίες της προσπάθειας, της επιμονής και της αλληλεγγύης με συνόδευσαν σε κάθε χιλιόμετρο, θυμίζοντας μου ότι ο Μαραθώνιος δεν είναι μόνο ένας αγώνας, αλλά ένα ταξίδι που μας ενώνει και μας κάνει καλύτερους. Αθανάσιος Πανταζόπουλος “. Συγχαρητήρια σε όλους τους αθλητές, Συγχαρητήρια σε όλους τους Μαραθωνοδρόμους!

16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ: ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΗΙΛΤΟΝ

Με μεγάλη επιτυχία και αθρόα προσέλευση επισκεπτών πραγματοποιήθηκε η φιλανθρωπική εκδήλωση του Συνδέσμου Συζύγων Διπλωματών (DSA), στο οποίο συμμετείχε και η Πρεσβεία μας. Είχαμε

την χαρά και την τιμή να υποδεχτούμε, μεταξύ των πολλών επισκεπτών μας, την Πρώτη Κυρία, σύζυγο του Προέδρου της Τσεχίας, κα Pavlova, υπό την αιγίδα της οποίας είχε τεθεί η όλη πρωτοβουλία. Η επισκεψιμότητα

του ελληνικού stand ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Ευχαριστούμε όλους όσους μας επισκέφθηκαν και φυσικά όλους τους χορηγούς μας!

ΚΑΛΩΣΟΡΙΖΟΥΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΙΑ, ΚΑ ΑΛΙΚΗ ΠΑΣΧΑΛΗ

Σύντομο βιογραφικό πλαίσιο

Η κα Αλίκη Πασχάλη εντάχθηκε στη Διπλωματική Υπηρεσία τον Φεβρουάριο του 2006. Προηγουμένως (1995-2005) κατείχε τη θέση της Συμβούλου Τύπου στην Κυπριακή Πρεσβεία στη Ρώμη. Από το 2006 έως το 2008 εργάστηκε στη Διεύθυνση Εθνομορφών και στη συνέχεια στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών. Από το 2008 έως το 2013 υπηρέτησε στην Υπατη Αρμοστεία της Κύπρου στο Ηνωμένο Βασίλειο (Πολιτικό Τμήμα). Επιστρέφοντας στην Κύπρο, μεταξύ 2013 και 2017, υπηρέτησε στο Τμήμα Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής. Από το 2017 έως το 2022 εργάστηκε στην Κυπριακή Πρεσβεία στην Αθήνα, ως Προϊσταμένη του Πολιτικού Τμήματος (2017-2019) και στη συνέχεια παράλληλα και ως Αναπληρωτής Αρχηγός Αποστολής. Επιστρέφοντας στην Κύπρο, μεταξύ 2022 και 2023, υπηρέτησε στη Διεύθυνση Κυπριακού και Τουρκίας, ως Προϊσταμένη του Τμήματος Σχέσεων ΕΕ-Τουρκίας και ΕΕ-Τουρκοκυπριακής Κοινότητας. Μεταξύ 2023 και 2024, ήταν Προϊσταμένη του Τμήματος Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας στη Διεύθυνση Πολυμερών Σχέσεων, Ασφάλειας και Παγκόσμιας Ατζέντας. Κατά την περίοδο 2024-2025 ήταν Προϊσταμένη του Τμήματος Πολιτικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Πολυμερών Σχέσεων, Ασφάλειας και Παγκόσμιας Ατζέντας. Η κα Πασχάλη σπούδασε Σύγχρονη Λογοτεχνία και Γλώσσες στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Περούτζια (Ιταλία) και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου από το Universidad Autonoma της Μαδρίτης, Σχολή Φιλοσοφίας και Λογοτεχνίας. Στις 12 Φεβρουαρίου 2025, το Υπουργικό Συμβούλιο την διόρισε Πρέσβη στην Δημοκρατία της Τσεχίας, όπου ανέλαβε καθήκοντα τον Αύγουστο 2025. Η κα Πασχάλη μιλά Ελληνικά, Αγγλικά, Ιταλικά, Ισπανικά και Γαλλικά.

Τ: Κα Πασχάλη, ποιες ήταν οι πρώτες σας εντυπώσεις από την Πράγα;

Π: Πέραν από τη φυσική και την αρχιτεκτονική της γοητεία, η Πράγα εντυπωσιάζει με την οργάνωση, την τάξη και την καθαριότητα που χαρακτηρίζει

την καθημερινότητα των κατοίκων της. Είναι μια πόλη με πολυπολιτισμικό χαρακτήρα, η οποία προσφέρει πολλά στον επισκέπτη: ιστορία, κουλτούρα, γαστρονομία, μουσεία, τέχνες και πολλά άλλα. Γενικά, συγκεντρώνει τα θετικά μιας μεγαλούπολης, χωρίς όμως

να έχει τα αρνητικά της και αυτό κάνει τη ζωή όποιου κατοικεί σ' αυτήν πιο ενδιαφέρουσα και ευχάριστη.

Τ: Ποιες είναι οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών, Κύπρου και Τσεχίας.

Π: Οι σχέσεις μας με τη Τσεχία, και πιο παλιά με την Τσεχοσλοβακία, μετρούν περισσότερο από έξι δεκαετίες, στην ουσία από την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960. Ειδικότερα δε, η στάση της στο πρόβλημα της κατοχής, υπήρξε διαχρονικά μια συνεπής θέση αρχών. Οι γενικότερες σχέσεις μας, υπήρξαν και είναι πολύ καλές σε όλους τους τομείς, παρά το γεγονός ότι οι δυνατότητες και τα περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη τους πάντοτε υπάρχουν. Η ταυτόχρονη ένταξη μας στην ΕΕ, το 2004, και οι κοινές αξίες και αρχές που μοιραζόμαστε, έχουν ενισχύσει ακόμη πιο πολύ τους μεταξύ μας δεσμούς. Ειδικότερα σημειώνω ότι πολλοί Κύπριοι νέοι σπούδασαν και σπουδάζουν σε πανεπιστήμια της χώρας, με πολλούς απ' αυτούς να έχουν

διακριθεί στους τομείς ειδικότητας τους, ιδιαίτερα στην ιατρική. Επίσης, η Πράγα είναι η έδρα της μεγαλύτερης κυπριακής φαρμακευτικής εταιρείας, της MEDOCHEMIE, που καλύπτει από εδώ την κεντρική και ανατολική Ευρώπη και απασχολεί γύρω στα 60 πρόσωπα. Ο τουρισμός, δυστυχώς, δεν βρίσκεται στα επιθυμητά επίπεδα, κυρίως λόγω της απουσίας απ' ευθείας πτήσεων μεταξύ Κύπρου και Τσεχίας. Καταβάλλω προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή και έχω ήδη κάνει κάποιες επαφές, αλλά αντιλαμβάνεσθε ότι οι αεροπορικές εταιρείες αντιμετωπίζουν το θέμα με εμπορικά/οικονομικά κριτήρια. Θα πρέπει όμως να σημειώσω ότι η γειτονική Πολωνία έχει καταστεί τα τελευταία χρόνια μια από τις μεγαλύτερες τουριστικές αγορές για την Κύπρο. Είναι όμως ενδιαφέρον ότι η Τσεχία και ειδικότερα η Πράγα αποτελεί ένα από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς για τους Κυπρίους, παρά την δύσκολη αεροπορική συνδεσιμότητα. Σ' ό,τι αφορά τις εμπορικές μας ανταλλαγές, συνοπτικά θα αναφερθώ στο γεγονός ότι, το 2024 οι εγχώριες εξαγωγές προς την Τσεχία ανήλθαν σε €25,8 εκ. και αποτελούνταν κυρίως από φαρμακευτικά προϊόντα, χαλούμι και εσπεριδοειδή. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τσεχία αποτελεί τον δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγικό προορισμό φαρμακευτικών προϊόντων από την Κύπρο. Οι επανεξαγωγές αποτελούνταν κυρίως από φαρμακευτικά προϊόντα, διάφορα παρασκευάσματα διατροφής, φακέλους, δίσκους επιστολών, κουτιά αποθήκευσης και παρόμοια είδη. Όσον αφορά στις εισαγωγές από την Τσεχία, για το 2024, αυτές ανήλθαν σε €75 εκ., κυρίως από αυτοκίνητα, οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα και εξαρτήματα αυτών, μηχανές, ηλεκτρικά, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής αυτών, λέβητες, πλαστικά είδη κ.ά.. Επιπροσθέτως, σε σχέση με το εμπόριο υπηρεσιών μεταξύ Κύπρου-Τσεχίας, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, οι κυριότερες υπηρεσίες που εξήχθησαν κατά το 2024, αφορούσαν τους κλάδους επιχειρηματικών υπηρεσιών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και τηλεπικοινωνιών, και ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφοριών, ενώ όσον αφορά στις υπηρεσίες που

εισήχθησαν, αυτές αφορούσαν κυρίως τους κλάδους των τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφοριών των ταξιδιωτικών υπηρεσιών και των μεταφορών.

Τ: Στην Τσεχία βλέπουμε αρκετές διαφημίσεις για πώληση ακινήτων και για τουρισμό στα κατεχόμενα. Πώς αντιμετωπίζεται αυτό το πρόβλημα;

Π: Είναι γνωστό ότι οι αγοραπωλησίες περιουσιών στην κατεχόμενη Κύπρο, χωρίς την συγκατάθεση των νόμιμων ιδιοκτητών τους είναι παράνομες. Επ' αυτού υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις τόσο Κυπριακών, όσο και Βρετανικών και άλλων ξένων δικαστηρίων, όπως και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Επίσης, ψηφίσματα και αποφάσεις, τόσο του ΟΗΕ, όσο και τις ΕΕ, καταδικάζουν τέτοιες ενέργειες. Όλες οι πληροφορίες που αφορούν το θέμα αυτό και ειδικότερα τις νομικές του πτυχές και τις συνέπειες για τους παραβάτες, βρίσκονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Εξωτερικών (<https://www.gov.cy/mfa/en/documents/page/2/>). Πρόσφατα, υπήρξαν καταδικές ξένων υπηκόων-μεσιτών, οι οποίοι προωθούσαν παράνομα πωλήσεις περιουσιών στην κατεχόμενη Κύπρο. Από πλευράς μας, όταν περιέρχονται τέτοια περιστατικά στην αντίληψη μας, απευθύνουμε επιστολές, ενημερώνοντας και προειδοποιώντας για τις συνέπειες. Ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε περίπτωσης, αποφασίζεται και η λήψη νομικών μέτρων.

Τ: Το επόμενο εξάμηνο η Κύπρος θα αναλάβει την Ευρωπαϊκή Προεδρεία. Τι εκδηλώσεις σκοπεύετε να πραγματοποιήσετε στην Τσεχία;

Π: Για το επόμενο εξάμηνο, κατά το οποίο θα αναλάβει την Ευρωπαϊκή Προεδρία η Κύπρος, προγραμματίζουμε μία σειρά από δράσεις που θα αναδείξουν τόσο τις προτεραιότητές μας όσο και τον πολιτιστικό μας πλούτο. Ήδη έχει δρομολογηθεί η εκδήλωση για τη λήξη της Προεδρίας, με τίτλο «Κύπρος: Ανάμεσα σε Ηπειρους, Μέσα στον Χρόνο», η οποία θα αποτελέσει έναν από τους κεντρικούς σταθμούς. Η συγκεκριμένη πρόταση υποβλήθηκε

από την κα Μενελάου Ουρανία στο Υφυπουργείο Πολιτισμού της Κύπρου, αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε για την παρουσίασή της στην Πράγα. Παράλληλα, εξετάζουμε και βρίσκονται σε εξέλιξη και άλλες πρωτοβουλίες, οι οποίες θα ανακοινωθούν εγκαίρως, ώστε να διασφαλίσουμε μία ολοκληρωμένη και ουσιαστική παρουσία καθ' όλη τη διάρκεια της Προεδρίας μας. Στόχος μας είναι ένα πρόγραμμα συνεκτικό αλλά και δυναμικό, που θα αντανακλά το εύρος της Προεδρίας.

Τ: Η ΕΚ Πράγας συνεργάζεται στενά με την Πρεσβεία της Κύπρου στην Τσεχία μέσω εκδηλώσεων αφιερωμένες στην Κύπρο. Πώς βλέπετε τη συνέχεια αυτής της συνεργασίας και πώς θα μπορούσε η ΕΚ Πράγας να συμβάλει στις εκδηλώσεις στη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Προεδρίας της Κύπρου;

Π: Είναι αυτονόητο ότι η συνεργασία της Πρεσβείας με την ΕΚ Πράγας, που υπήρξε όλα αυτά τα χρόνια στενή, θα συνεχισθεί και θα ενισχυθεί, όπου αυτό είναι εφικτό και αναγκαίο. Γνωρίζω, επίσης, τους δεσμούς και τα αισθήματα της Προέδρου της Κοινότητας για την Κύπρο, και αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που με κάνει αισιόδοξο ότι στο έργο μου θα έχω τη συμπαράσταση και τη βοήθειά της. Η ΕΚ Πράγας αποτελεί στέγη και σημείο αναφοράς και για τους Κύπριους συμπατριώτες μας που βρίσκονται σ' αυτή τη χώρα, μόνιμα ή προσωρινά, αφού τόσα κοινά ενώνουν Ελλάδα και Κύπρο.

Τ: Κι ένα μήνυμα μέσω του περιοδικού μας για τους Έλληνες και Κυπρίους που διαμένουν στην Τσεχία...

Π: Θα ήθελα, με την ευκαιρία αυτή, να απευθύνω σ' όλους τους συμπατριώτες μας, Ελλαδίτες και Κυπρίους, που ζουν στη Τσεχία ένα εγκάρδιο χαιρετισμό και τη διαβεβαίωση ότι η Πρεσβεία, όταν την χρειασθούν, θα βρίσκεται πάντα στη διάθεσή τους. Παράλληλα, κάθε ιδέα και εισήγησή τους για την προαγωγή και προώθηση της χώρας μας και των συμφερόντων της στην Δημοκρατία της Τσεχίας, θα είναι ευπρόσδεκτη.

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ: ΔΕΞΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΙΑ, ΚΑ ΑΛΙΚΗ ΠΑΣΧΑΛΗ

Ομιλία με την ευκαιρία της δεξίωσης για την επίδοση των διαπιστευτηρίων της Πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Τσεχία (8 Οκτωβρίου 2025)

Αγαπητοί Συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί φίλοι, Σας ευχαριστώ που είστε σήμερα μαζί μου σε αυτό, επιτρέψτε μου να πω, ορόσημο της καριέρας μου, καθώς αυτή είναι η πρώτη μου πρεσβευτική θητεία. Είναι, επομένως, μια ξεχωριστή μέρα για μένα και είμαι για αυτόν τον λόγο πολύ ευγνώμων σε όλους σας.

Η Κύπρος, παρά τη γεωγραφική απόσταση, βρίσκεται κοντά στην Τσεχική Δημοκρατία, όχι επειδή, για αλφαβητικούς λόγους, καθόμαστε δίπλα-δίπλα σε διεθνείς συναντήσεις, αλλά επειδή μοιραζόμαστε τις κοινές αξίες και αρχές της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και του σεβασμού του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επίσης, η κοινή μας ένταξη στην ΕΕ, το 2004, μας έφερε ακόμη πιο κοντά.

Η προσήλωσή μας σε αυτές τις αρχές έχει κάνει τις διμερείς μας σχέσεις χωρίς νέφη και είναι φιλοδοξία μου, κατά τη διάρκεια της θητείας μου, να εξαντλήσω κάθε δυνατότητα για την περαιτέρω ενίσχυσή τους και να προσπαθήσω να τις οδηγήσω στο επόμενο επίπεδο.

Σε αυτό, βασίζομαι στη στενή συνεργασία με τις Τσεχικές Αρχές, καθώς και στη νέα Πρέσβη της Τσεχίας στην Κύπρο, κα Jana Hybášková, η οποία βρίσκεται σήμερα μαζί μας και θα αναλάβει τα καθήκοντά της στη Λευκωσία τις επόμενες ημέρες.

Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό, επειδή ανέλαβα τα καθήκοντά μου μερικώς

μήνες πριν την έναρξη της Προεδρίας μας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Ιανουαρίου. Θα είναι μια ευκαιρία για στενότερη συνεργασία, όχι μόνο με τις Τσεχικές Αρχές, αλλά και με τους Ευρωπαίους συναδέλφους μας στην Πράγα.

Κυρίες και κύριοι, Επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω την MEDOCHEMIE, μια κυπριακή φαρμακευτική εταιρεία, η οποία παρέχει ποιοτική και οικονομικά προσιτή φαρμακευτική περίθαλψη,

με βιώσιμο τρόπο, σε 107 χώρες παγκοσμίως και είναι παρούσα στην Τσεχική Δημοκρατία για σχεδόν τρεις δεκαετίες, για την γενναιόδωρη χορηγία της σημερινής εκδήλωσης.

Ιδιαίτερα, θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον κ. Darius Dubovsky, τον Διευθυντή της στη Τσεχία. Σας ευχαριστώ, αγαπητέ Darius.

Σε πιο προσωπικό επίπεδο τώρα, σκοπεύω να ακολουθήσω τη συμβουλή του Milan Kundera: «Μείνετε σιωπηλοί, μάθετε, θαυμάστε και εκπλαγείτε με όλα όσα συμβαίνουν στην Πράγα».

Κυρίες και κύριοι, Επιτρέψτε μου να υψώσω το ποτήρι μου και να σας ζητήσω να κάνετε μαζί μου μια πρόποση,

Στη φιλία μεταξύ των δύο λαών και χωρών μας

Στην πρόοδο και την ευημερία του Τσεχικού λαού και

Στην Αυτού Εξοχότητα τον Πρόεδρο της Τσεχικής Δημοκρατίας, κ. Petr Pavel.

Σας ευχαριστώ.

Η νέα Πρέσβης μας καλωσορίζει στη δεξίωση, εδώ η mezzo soprano Έλλη Αλωνεύτου

ΦΩΤΗΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ

Ένας Έλληνας μετανάστης στην Πράγα που δεν φοβάται την 'ξενιτιά'...

«Όσο κι αν σκοπεύει κάποιος να μείνει εδώ - είτε γεννήθηκε στην Τσεχία είτε ήρθε από ανάγκη - αυτό που θα έλεγα είναι: «Συμμετέχετε». Στη ζωή γύρω σας, στις δραστηριότητες, στους κύκλους που σας ενδιαφέρουν. Μόνο μέσα από τη συμμετοχή αποκαλύπτεται η ομορφιά κάθε τόπου.»

Τ: Φώτη, είσαι μέλος της ΕΚΠράγας, παρακολουθείς μαθήματα τσεχικής γλώσσας τα οποία προσφέρει η Κοινότητά μας και παίρνεις μέρος σε αρκετές εκδηλώσεις της Κοινότητάς μας. Είναι κάτι πολύ διαφορετικό από πολλούς Έλληνες μετανάστες που ήρθαν για εργασία στην Τσεχία. Πες μας κάτι για τον εαυτό σου;

Φ: Γεννήθηκα στην Αθήνα και μεγάλωσα στην Καλλιθέα, με ένα μικρό διάλειμμα στην Ισπανία. Η αγάπη μου για τις κλασικές επιστήμες - την ιστορία, τις γλώσσες και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό - καθόρισε την ακαδημαϊκή μου πορεία. Σπούδασα στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς, μπαίνοντας με αγγλικά και γαλλικά και ολοκληρώνοντας τις σπουδές μου προσθέτοντας και τα ισπανικά, χάρη στην υποτροφία Erasmus με την οποία σπούδασα στη Σαλαμάνκα.

Οι σπουδές μου άναψαν ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον για τη διπλωματία και τις σχέσεις μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών, κάτι που με ώθησε να διεκδικήσω μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία και τη Σκωτία. Αν και έγινα δεκτός, τελικά δεν κατάφερα να τις παρακολουθήσω λόγω των capital controls του 2015.

Εκείνη την περίοδο ξεκίνησα να εργάζομαι σε ένα τουριστικό γραφείο που αναπτυσσόταν σε νέες online αγορές και χρειαζόταν γλωσσολογικές. Αυτό ήταν το πρώτο μου βήμα στον χώρο του τουρισμού - έναν κλάδο με τον οποίο δεν είχα προηγουμένως επαφή. Λίγο αργότερα, καθώς έφαχνα νέες προοπτικές, έπεσα πάνω σε μια θέση ελληνόφωνου στην Πράγα για μια μεγάλη πολυεθνική. Και κάπως έτσι άνοιξε το επόμενο κεφάλαιο.

Τ: Και το επόμενο κεφάλαιο ξεκινάει με την Πράγα. Πώς και γιατί αποφάσισες να έρθεις στην Πράγα;

Φ: Η Πράγα ήταν για μένα μια πόλη

γνωστή κυρίως από την ιστορία - πάντα με γοήτευε η μορφή του Γιαν Χους και η επιρροή που άσκησε στην εξέλιξη της Δύσης. Παρ' όλα αυτά, ποτέ δεν την είχα σκεφτεί ως πιθανό τόπο μετεγκατάστασης, ούτε βρισκόταν τότε στη λίστα των ταξιδιωτικών μου ονειρών. Η κατάσταση στην Ελλάδα το 2015 ήταν δύσκολη και αποπνικτική. Η αβεβαιότητα, η οικονομική πίεση και η έλλειψη προοπτικής με έκαναν να αναρωτιέμαι πώς θα μπορούσα να χτίσω τη ζωή που ονειρευόμουν. Η θέση εργασίας στην Πράγα ήρθε σαν ένα απρόβλεπτο παράθυρο προς κάτι διαφορετικό. Ήξερα πάντα ότι θέλω να ζήσω στο εξωτερικό, κυρίως από περιέργεια και αγάπη για τη διαφορετικότητα. Εκείνη τη στιγμή, η ανάγκη να πάρω απόσταση από την Ελλάδα έκανε την απόφαση πιο εύκολη. Μέσα σε μόλις δέκα ημέρες, από την αποδοχή της προσφοράς μέχρι την πρώτη ημέρα στη δουλειά, μετακόμισα στην Πράγα.

Τ: Ποιες ήταν οι πρώτες σου εντυπώσεις; Αντιμετώπισες πολλές δυσκολίες στην εγκατάστασή σου, στο να κάνεις νέους φίλους, νέες παρέες;

Φ: Έφτασα στην Πράγα μόνος, χωρίς φίλους ή γνωστούς. Κάτι παρόμοιο είχα ζήσει και στην Ισπανία, μόνο που τότε ήξερα τη γλώσσα και υπήρχε "ημερομηνία λήξης". Εδώ όχι. Προσπάθησα να δω τη νέα αρχή ως ευκαιρία να ζήσω όσο πιο πολλά μπορώ - και έκανα λάθος που της έβαλα όρια στο μυαλό μου τόσο νωρίς.

Την πρώτη μέρα προσγειώθηκα στους -15°C - εμπειρία πρωτόγνωρη. Μια φίλη φίλης με συνάντησε για έναν καφέ και μου εξήγησε τα βασικά για τη ζωή στην πόλη. Μετά πήγα σουπερμάρκετ και εκεί ένωσα την πρώτη "κρίση": όλα διαφορετικά, όλα άγνωστα, και οι ετικέτες στα τσέχικα, σλοβάκικα και ουγγρικά.

Τις επόμενες μέρες είδα πάνω από 20

διαμερίσματα. Πολλά scams, πολλά νοικιασμένα πριν καν φτάσω να τα δω. Κάποια στιγμή βρέθηκα στον Μολδάβα, απέναντι από το κάστρο, σκεπτόμενος αν έκανα λάθος. Εκεί, όταν το κάστρο φωταγωγήθηκε ξαφνικά μπροστά μου, είπα στον εαυτό μου "Δεν μπορεί να είναι λάθος".

Σοκ πολιτισμικό δεν ένωσα - πάντα με ενθουσίαζαν οι διαφορές. Το μοναδικό "σοκ" ήταν ότι έβγαζα τα σκουπίδια βόλτα κάθε βράδυ επί μια εβδομάδα, χωρίς να ξέρω ότι οι πολυκατοικίες έχουν δικό τους χώρο απορριμμάτων! Κάποια στιγμή ρώτησα στην δουλειά και μου εξήγησαν.

Η δουλειά μου ήταν στον τουριστικό τομέα, σε τμήμα με πολλούς Έλληνες. Με αγάλιασαν από την πρώτη στιγμή, με έβαλαν στην παρέα και μου έδειξαν την "Πράγα των expats". Το πρώτο εξάμηνο ήταν σαν δεύτερο Erasmus. Στα επόμενα χρόνια ανέπτυξα την καριέρα μου και προσπάθησα να φύγω αρκετές φορές, χωρίς επιτυχία. Κάπου εκεί κατάλαβα ότι, παρά τις δυσκολίες, η ισορροπία ζωής στην Πράγα είναι κάτι που σπάνια βρίσκεις αλλού.

Τ: Πώς έμαθες ότι υπάρχει Ελληνική Κοινότητα στην Πράγα;

Φ: Έμαθα για την Ελληνική Κοινότητα όταν φίλοι ξεκίνησαν μαθήματα τσέικων στο Σπίτι των Μειονοτήτων. Αν και είχαν περάσει δύο εβδομάδες, μπήκα κι εγώ στο τμήμα. Εκεί γνώρισα την Κοινότητα και κατάλαβα ότι δεν πρόκειται απλώς για μια ομάδα expats, αλλά για έναν οργανωμένο φορέα με βαθιά ιστορία - μια ιστορία που στην Ελλάδα γνωρίζουμε ελάχιστα.

Μέσα από τα μαθήματα έμαθα όχι μόνο τη γλώσσα, αλλά και τι σημαίνει να ζεις πραγματικά στην Πράγα. Οι εκδηλώσεις της Κοινότητας είναι ευκαιρία να μαζευόμαστε, να γιορτάζουμε, να νιώθουμε κομμάτι μιας κοινότητας.

Τ: Πώς περνάς τον ελεύθερο σου χρόνο στην Πράγα και γενικά στην Τσεχία; Πες μας για τα χόμπι σου και εάν μπορείς να τα καλλιεργείς εδώ, στην Πράγα; Ξέρω ότι σου αρέσει η ζωγραφική...

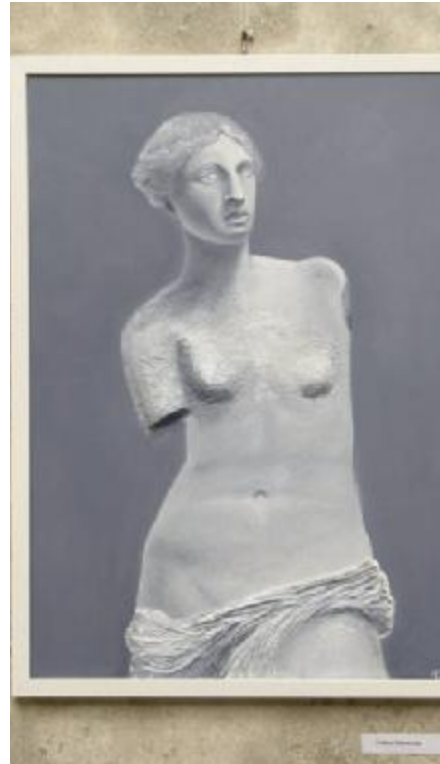
Φ: Στις αρχές της χρονιάς ξεκίνησα μαθήματα ζωγραφικής σε ιδιωτική σχολή. Μικρός ζωγράφιζα και είχα παρακολουθήσει μαθήματα σκίτσου, αλλά το άφησα με τα χρόνια. Η επιστροφή μου στη ζωγραφική συνδέεται, ίσως, με το αίσθημα συμμετοχής που μου έδωσε η Ελληνική Κοινότητα - μια ώθηση να εκφραστώ περισσότερο και να γίνω μέρος της ζωής της πόλης.

Η Πράγα είναι ιδανική για καλλιτεχνική δημιουργία. Η αρχιτεκτονική, η ιστορία, οι εποχές... όλα εμπνέουν. Φέτος ολοκλήρωσα τον πρώτο μου πίνακα, μια αναπαράσταση της Αφροδίτης της Μήλου, για την έκθεση «Χωρίς Χάρτη». Αυτή την περίοδο παρακολουθώ μαθήματα στην Ακαδημία Καλών Τεχνών UMBRUM με έμφαση στο ανθρώπινο σώμα.

Γενικά, η ζωή στην Πράγα έχει καλή ισορροπία δουλειάς-ζωής και σου επιτρέπει να εξελίξεις τα χόμπι σου, παρά την αυξανόμενη ακρίβεια των

τελευταίων χρόνων.

Τ: Εδώ και χρόνια, από τότε που άρχισαν να έρχονται έλληνες μετανάστες στην Πράγα, έχω μία απορία. Μας κάνει εντύπωση ότι οι Έλληνες μετανάστες δεν οργανώνονται εύκολα σε συλλόγους, και προπαντός σε συλλόγους Ελλήνων. Θέλω να μας πεις τις δικές σου σκέψεις...

Φ: Στο μυαλό μου οι Έλληνες της διασποράς χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

α) όσοι φεύγουν από επιλογή (και ίσως και ανάγκη)

β) όσοι φεύγουν μόνο από ανάγκη.

Όσοι φεύγουν αναγκαστικά συχνά δυσκολεύονται να δουν θετικά τον νέο τόπο, τον συγκρίνουν συνεχώς με την Ελλάδα και συνήθως έχουν στο μυαλό τους ότι θα επιστρέψουν. Αυτό δυσκολεύει τη συμμετοχή σε συλλόγους καθώς βιώνουν μία άρνηση.

Αντίθετα, όσοι φεύγουν και από επιλογή, με περιέργεια για τον νέο τόπο, τείνουν

να συμμετέχουν, να μαθαίνουν, να εξερευνούν και τελικά να οργανώνουν κοινότητες που στηρίζουν και άλλους.

Παράλληλα, θεωρώ ότι η αυξημένη ατομικότητα που κυριαρχεί σήμερα στην Ελλάδα - και παγκοσμίως - κάνει πιο δύσκολη τη συλλογική οργάνωση. Η συμμετοχή σε ομάδες προϋποθέτει ότι βάζεις και το συλλογικό καλό στο επίκεντρο, όχι μόνο το ατομικό συμφέρον. Χρειάζεται μια ισορροπία που, νομίζω, ακόμη ψάχνουμε.

Τ: Εσύ θέλεις να επιστρέψεις στην Ελλάδα; Και τι σου λείπει εδώ στην Πράγα;

Φ: Πηγαίνω στην Ελλάδα δύο φορές τον χρόνο. Δεν μπορώ να φανταστώ Χριστούγεννα μακριά από την οικογένεια, αλλά την Πρωτοχρονιά θέλω να τη ζω εδώ, να με βρίσκει σπίτι μου!

Η φυσική απάντηση είναι ότι κάποια στιγμή ίσως επιστρέψω, αλλά δεν γνωρίζω πότε. Προς το παρόν θέλω να μείνω, έχω ακόμη πολλά να ζήσω στην Τσεχία. Ξέρω όμως ότι αν γύριζα αύριο στην Αθήνα, θα ένιωθα παρόμοια με όταν έφτασα στην Πράγα: η πόλη, οι φίλοι και εγώ έχουμε αλλάξει. Θα χρειαζόταν να γνωριστούμε ξανά.

Αυτό που μου λείπει εδώ είναι... 3-4 μήνες καλοκαίρι! Όχι το ελληνικό. Το τσέικο, το ήρεμο, των ποδηλατάδων, των μπυρών με θέα, του ήλιου μέχρι αργά.

Τ: Ποιο είναι το μήνυμα που θα ήθελες να δώσεις στους Έλληνες στην Τσεχία;

Φ: Όσο κι αν σκοπεύει κάποιος να μείνει εδώ - είτε γεννήθηκε στην Τσεχία είτε ήρθε από ανάγκη - αυτό που θα έλεγα είναι: «Συμμετέχετε». Στη ζωή γύρω σας, στις δραστηριότητες, στους κύκλους που σας ενδιαφέρουν. Μόνο μέσα από τη συμμετοχή αποκαλύπτεται η ομορφιά κάθε τόπου.

ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ, ΜΙΑ ΠΑΤΡΙΔΑ, ΕΝΑ ΠΑΘΟΣ – HELLENIC ARITMA

Η πασκετική κοινότητα της Πράγας γνώρισε από τον Σεπτέμβριο του 2024 μια νέα και πολλά υποσχόμενη ελληνική παρουσία: τη Hellenic Aritma. Η

ομάδα, που αποτελείται από Έλληνες παίκτες και φίλους του μπάσκετ που ζουν στην Τσεχία, συμμετέχει στα τοπικά πρωταθλήματα της Πράγας, και

ήδη από την πρώτη της σεζόν κατάφερε να κάνει αισθητή την παρουσία της.

Με σκληρή δουλειά και πνεύμα συνεργασίας, η Hellenic Arit-

μα κατέκτησε την τρίτη θέση, εξασφαλίζοντας άνοδο στην επόμενη κατηγορία — ένα σημαντικό κατόρθωμα για μια νεοσύστατη ομάδα. Προπονητής της ομάδας είναι ο Βασίλης Τσούμας, που με μεθοδικότητα και εμπειρία κατάφερε να “δέσει” ένα νέο ρόστερ σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Υπεύθυνος της ομάδας είναι ο Φίλιππος Λιάκος, που έχει συμβάλει καθοριστικά στην οργάνωση και τη λειτουργία του συλλόγου.

Στο παρκέ, ηγείται ο αρχηγός Γεώργιος Πλιάκας, με τους Σπύρο Μπέλλια και Στράτο Τρίχωνα να πλαισιώνουν την ηγετική ομάδα ως δεύτεροι αρχηγοί, προσφέροντας ενέργεια, στήριξη και αγωνιστική καθοδήγηση.

Οι στόχοι για τη νέα χρονιά είναι ξεκάθαροι και φιλόδοξοι:

- Καθιέρωση στη νέα κατηγορία,
- Ακόμα καλύτερο μπάσκετ μέσα στο γήπεδο,
- Και το πιο σημαντικό: να φέρει κοντά στην ομάδα ακόμα περισσότερους

Η ΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ

(Αναδημοσίευση από το e-magazine της Σοφίας Βαλσάμης)

Έλληνες που διαμένουν μόνιμα στην Τσεχία έφτιαξαν τη δική τους ομάδα που συμμετέχει στο τοπικό πρωτάθλημα και την πρώτη χρονιά κέρδισαν και άνοδο.

Οι παρτές γράφουν ιστορία και αν μάλιστα είναι μπάσκετινές τότε μπορούν να φτάσουν πολύ ψηλά. Όπως μια παρτέα Ελλήνων στην Πράγα που

Έλληνες της Πράγας.

Κάθε εντός έδρας αγώνας φιλοδοξεί να είναι μια μικρή γιορτή για την ελληνική ομογένεια, ένα σημείο συνάντησης για όσους αγαπούν τον αθλητισμό, την Ελλάδα και την αίσθηση της κοινότητας.

Εξίσου σημαντικός παράγοντας στην πορεία της ομάδας είναι και η στήριξη από Έλληνες επιχειρηματίες της Πράγας, που πίστεψαν στο όραμα της Hellenic Aritma και την ενίσχυσαν μέσω χορηγιών. Χάρη σε αυτούς, η ομάδα μπόρεσε να καλύψει βασικές ανάγκες, να οργανωθεί σωστά και να παρουσιάζει μια σοβαρή και αξιοπρεπή εικόνα εντός κι εκτός γηπέδου.

Όποιος θέλει να γίνει μέλος της ομάδας — είτε ως παίκτης, είτε ως φίλος ή υποστηρικτής — μπορεί να επικοινωνήσει με τον υπεύθυνο Φίλιππο Λιάκο ή μέσω των social media της ομάδας. Η πόρτα είναι πάντα ανοιχτή για κάθε Έλληνα της Πράγας που αγαπά το μπάσκετ και την παρτέα.

Και ποιος ξέρει... παίζοντας καλό μπάσκετ, ίσως η Hellenic Aritma κάνει την έκπληξη και για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, και του χρόνου βρεθεί ακόμη μία κατηγορία ψηλότερα. **Σύνθεση Ομάδας Hellenic Aritma (2024–2025)**

Coach: Βασίλης Τσούμας

Υπεύθυνος: Φίλιππος Λιάκος

Αρχηγός: Γεώργιος Πλιάκας

Αρχηγοί Β': Σπύρος Μπέλλιας, Στράτος Τρίχωνας

Παίκτες: Ματαράγγας Αλέξανδρος, Εμμανουήλ Μελετάκος, Ντάνιελ Νάκας, Γιώργος Πλιάκας, Άγγελος Βασίλειος Προβατάς, Χρήστος Ρούσσος, Νικόλαος Σιαδάς, Ευστράτιος Τρίχωνας, Τσιρανίδης Νικόλαος, Φανός Σωκράτους, Βασίλειος Τσούμας, Ιωάννης Τύπου, Κωνσταντίνου Ζέρβας

Χορηγοί: Μιχάλης Στεφανίδης Agora, Σωτήρης Φουτσής, University of New York in Prague, Παναγιώτης Δρόσος, Greek Corner

Hellenic Aritma.

Η τρίτη θέση στην Γ' κατηγορία του τοπικού πρωταθλήματος έδωσε το εισιτήριο της άνοδου στην ομάδα των Ελλήνων που έχουν κάθε λόγο να είναι περήφανοι.

Η περηφάνεια άλλωστε είναι μια λέξη που χρησιμοποιεί η Hellenic Aritma στην επίσημη σελίδα της στο Facebook

όταν κάνει τις απαραίτητες συστάσεις στους διαδικτυακούς της φίλους!

«Είμαστε μια ομάδα φίλων που μας ενώνει η αγάπη μας για το μπάσκετ και οι ελληνικές μας ρίζες. Με έδρα την καρδιά της Τσεχικής Δημοκρατίας, έχουμε ενωθεί για να φτιάξουμε μια μοναδική ομάδα που αγωνίζεται στο τσεχικό πρωτάθλημα μπάσκετ με μια ιδιαίτερη πινελιά: αποτελούμαστε με υπερηφάνεια εξ ολοκλήρου από Έλληνες παίκτες.

Η αποστολή μας είναι να φέρουμε το πάθος, την ικανότητα και την ενέργεια του ελληνικού μπάσκετ στα τσεχικά γήπεδα, χτίζοντας παράλληλα μια κοινότητα που τιμά και τους δύο πολιτισμούς. Ας γράψουμε ιστορία μαζί, ένα καλάθι τη φορά!», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Η ομάδα περνάει καλά και αυτό φαίνεται!

Το e-magazine της EOK βρήκε δύο από τους ανθρώπους που ασχολούνται με την **Hellenic Aritma**, τον **Φίλιππο Λιάκο** και τον **Βασίλη Τσούμα**.

Ο **Φίλιππος Λιάκος** μόνιμος κάτοικος **Πράγας** και λάτρης της πορτοκαλί μπάλας, είναι ένας από τους ανθρώπους που τρέχει καθημερινά για την **Hellenic Aritma**. Η δημιουργία της όπως λέει προέκυψε ξαφνικά...

«Είμαστε μια παρέα που για 4-5 χρόνια παίζαμε μπάσκετ κάθε Σάββατο. Αρχικά ξεκινήσαμε **8 άτομα** και στην πορεία γίναμε **15...** Είχαμε ένα γήπεδο που το κλεινάμε κάθε Σάββατο δίνοντας το μπασκετικό μας ραντεβού. Κάποιος έριξε την ιδέα να φτιάξουμε ομάδα και άρχισε αυτό να παίρνει σάρκα και οστά. Στο γήπεδο στο οποίο παίζουμε είναι η έδρα **Aritma**, μιας ιστορικής ομάδας μπάσκετ γυναικών της **Πράγας**. Και συνεχίσαμε εμείς φτιάχνοντας το αντρικό τμήμα. Οι συζητήσεις και οι διαδικασίες για την δημιουργία ομάδας ξεκίνησαν τον **Μάιο του 2024** και ολοκληρώθηκαν περίπου στις **20 Αυγούστου**. Αφού φτιάχτηκε η ομάδα έπρεπε να ξεκινήσουμε από την τελευταία κατηγορία του τοπικού πρωταθλήματος της **Πράγας**».

Μια παρέα που γράφει τη δική της ιστορία στην Πράγα.

Επόμενο βήμα ήταν η στελέχωση της ομάδας, που είχε ήδη έτοιμη μια μαγιά από εκείνους που κάθε **Σάββατο** έδιναν το εβδομαδιαίο ραντεβού τους

στα παρκέ. **«Από παίκτες μαζευτήκαμε 20 άτομα** και ο μέσος όρος ηλικίας είναι τα **37 χρόνια**. Ο νεαρότερος είναι **30 ετών** και ο μεγαλύτερος **59...** Πρόκειται για τον **Βασίλη Τσούμα**, που είναι και ο προπονητής της ομάδας. Βρίσκεται **12 χρόνια** στην **Τσεχία** και έχει παίξει μπάσκετ στην ιστορική ομάδα των **Αμπελοκήπων** με προπονητή τον **Γιώργο Καλαφατάκη**. **Υπάρχει στην ομάδα ο Γιώργος Πλιάκας** πρώην διαιτητής που είχε φτάσει να σφυρίζει και **Αι Γυναικών**, ενώ έχουμε και έναν πρώην παίκτη χάντμπολ, τον **Σπύρο Μπελιά**. Συνολικά **8 άτομα** που είχαν παίξει σε ομάδα στην **Ελλάδα** και βρίσκονται στην Πράγα για επαγγελματικούς λόγους συμμετέχουν στην **Hellenic Aritma**. Δεν ήταν εύκολη η προσαρμογή από το ραντεβού του **Σαββάτου** στη συμμετοχή σε ένα πρωτάθλημα. Ήμασταν στο παρκέ **12** που τρέχαμε, παίζαμε άμυνα και τελικά ανεβήκαμε κατηγορία».

Στην **Πράγα** υπάρχει μεγάλη ελληνική κοινότητα, η οποία στάθηκε στο πλευρό της **Hellenic Aritma** όπως αναφέρει ο **Φίλιππος Λιάκος**... «Η ελληνική κοινότητα είναι δίπλα μας, μας στηρίζει και γενικά είναι κοντά μας. **Τα παιχνίδια της ομάδας μας είναι λίγο αργά και θα θέλαμε να διεξάγονται πιο νωρίς για να έρχονται οι Έλληνες να μας βλέπουν**. Η δημιουργία της ομάδας μας έγινε με την βοήθεια του τμήματος μπάσκετ της **Aritma**. Ουσιαστικά είμαστε μέλος της **Aritma** στο μπάσκετ ανδρών με τον σύλλογο να έχει **9 αθλήματα**.

Στην ομάδα μας χωρίσαμε αρμοδιότητες προκειμένου να κινήσουμε όλα τα διαδικαστικά που απαιτούνταν. Αυτός που έτρεξε πολύ στα διαδικαστικά, αλλά και τις επαφές με την ομοσπονδία της **Τσεχίας** ήταν ο **Σπύρος Μπέλιας**.

Έτοιμες και οι φανέλες της ομάδας.

Σε λιγότερο από δύο μήνες και αφού τελείωσαν όλα τα γραφειοκρατικά η **Hellenic Aritma** ήταν πλέον γεγονός. «Εμείς φτιάξαμε την ομάδα ουσιαστικά τέλος **Αυγούστου του 2024** και δώσαμε το πρώτο παιχνίδι στις αρχές του **Οκτωβρίου**. Δύο φορές την εβδομάδα κάνουμε προπονήσεις και μια μέρα είναι ο αγώνας. Η δημιουργία της ομάδας δεν ήταν όνειρο... Προέκυψε στην πορεία. Θα έλεγα ότι ήταν ένα

φυσικό επακόλουθο της σχέσης μας με το άθλημα. Είναι η ψυχοθεραπεία μας, όπως λέει και ο προπονητής μας».

Κάθε αρχή είναι και δύσκολη, αλλά το ελληνικό πείσμα είχε λύσεις για όλα... «**Δυσκολίες υπήρξαν** στην αρχή μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Είχαμε διπλά μας πολλούς Έλληνες που ήθελαν να βοηθήσουν και οικονομικά όπως οι **Σωτήρης Φούτσης, Μιχάλης Στεφανίδης και Παναγιώτης Δρόσος**.

Για επίλογο ο **Φίλιππος Λιάκος** θέλησε να αναφερθεί στο παράδειγμα ενός παίκτη της ομάδας που θυσιάζει πολλά για να βρεθεί σε αυτή την μπασκετική παρέα. «**Υπάρχει ένας Έλληνας, ο Κώστας Ζέρβας, ο οποίος ζει στο Μπρνο και έρχεται στην Πράγα για να κάνει μια προπόνηση και να παίξει τον αγώνα της εβδομάδας**.

Διανύει μια απόσταση **200 χιλιομέτρων** προκειμένου να βρεθεί στην ομάδα μας.

Αυτό δείχνει την τρέλα και την αγάπη του για να ασχοληθεί με το μπάσκετ».

Μόνο χαμόγελα συνοδεύουν την ομάδα της **Hellenic Aritma**.

Τα προπονητικά ηνία της Hellenic Aritma βρίσκονται στα χέρια του **Βασίλη Τσούμα**. Μπασκετάνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξης, μπαραουτοκαπνισμένος στην ομάδα «όνειρο» των **Αμπελοκήπων** από την οποία αποχώρησε όταν κέρδισε την άνοδο στην **Β' Εθνική**. Τα τελευταία χρόνια ζει και δραστηριοποιείται στην Πράγα όπου είναι μέλος της παρέας που είδε με ιδιαίτερη ζέση την δημιουργία της **Hellenic Aritma**. Μια ρομαντική προσπάθεια, όπως αρέσκεται να λέει ο ίδιος. «**Το αρχίσαμε ως ένα πείραμα, επειδή καταλάβαμε ότι θα περνάμε καλά**. Η ομάδα έχει εν ολίγοις εμάς, **20 με 25 μεγαλομέτοχους**, εκ των οποίων οι τέσσερις με πέντε ασχολούμαστε και με τα οργανωτικά. Από το να κλείσουμε γήπεδο, να βρούμε εμφανίσεις και μπάλες, αλλά και να κάνουμε το μασέρ και φυσικά τον προπονητή.

Πρόκειται για μια προσπάθεια που συντηρείται από το μεράκι μας. Έχουμε φυσικά και κάποιους κανόνες, όπως ότι θα παίζουν οι καλύτεροι, θα υπάρχει πειθαρχία και θα ακολουθούμε ένα πλάνο. Υπάρχει διοίκηση, έφορος και αρχηγός ομάδας.

Τα μέλη της ομάδας είναι άτομα που δεν έχουν χάσει την επαφή τους με

την Ελλάδα. Πολλοί είναι αυτοί που πηγαίνουν μεταξύ Ελλάδας και Ευρώπης. Δεν έχουμε την νοοτροπία των Ελλήνων της δεύτερης γενιάς. Είναι σαν να ζούμε στην Ελλάδα ως νοοτροπία έχοντας αποβάλει κάποια πράγματα».

Από την πρώτη χρονιά ζωής της ομάδας ήρθε η άνοδος στη **Β' κατηγορία** του τοπικού πρωταθλήματος της Πράγας. «Ανεβήκαμε γιατί είμαστε λιγότερο κακοί από τους υπόλοιπους», λέει γελώντας ο Βασίλης Τσούμας για

να εξηγήσει στη συνέχεια. «Υπάρχουν κάποια παιδιά που έχουν παίζει σε ομάδες. Ξέραμε τα πολύ βασικά στο μπάσκετ, επί της ουσίας ό,τι θυμόνταν ο καθένας. Η άνοδος ήρθε, καθώς ήμασταν η τρίτη καλύτερη ομάδα στην κατηγορία. Η αλήθεια είναι ότι κοντράραμε όλα τα ματς με τις ομάδες που τερμάτισαν πιο ψηλά από εμάς. Στα τέσσερα παιχνίδια με αυτές τις ομάδες κερδίσαμε το ένα».

Φυσικά όπως λέει και ο Βασίλης Τσούμας, η στήριξη της ελληνικής

κοινότητας στην Πράγα ήταν καταλυτική. «Μας αντιμετωπίζουν με μεγάλο ενθουσιασμό, έχουμε συνδρομές και χορηγούς από ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Πράγα. Οι Έλληνες έρχονται και κάνουν εξέδρα στο γήπεδό μας, που σημειωτέον είναι το καλύτερο της κατηγορίας. Είμαστε βέβαιοι ότι θα υπάρχει η ίδια ανταπόκριση και τη νέα σεζόν. Βέβαια ό,τι κάνουμε είναι σε καθαρά ερασιτεχνικό επίπεδο θέλοντας να περάσουμε καλά».

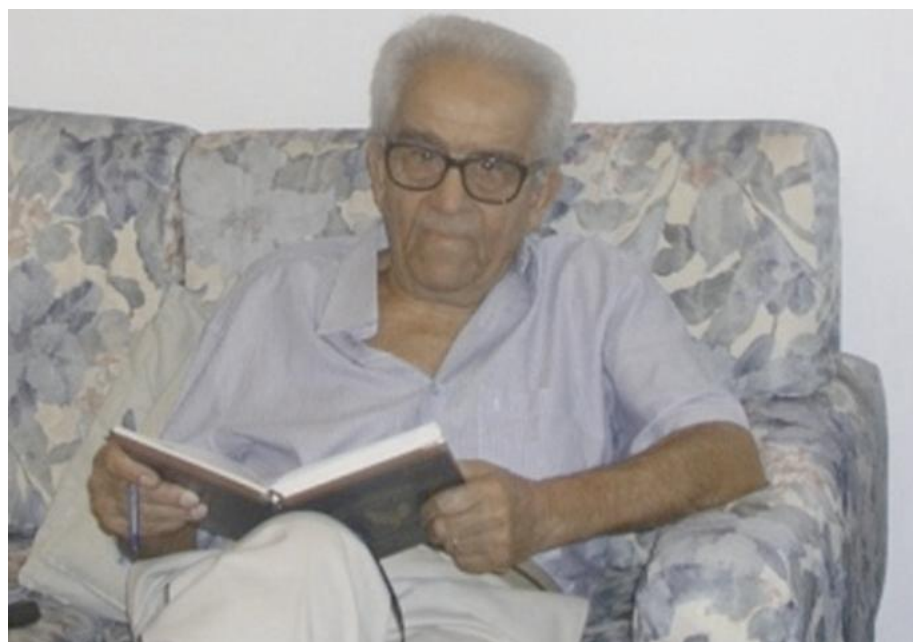
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗΣ (1919-2015)

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΔΕΡΦΟΥ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

Συνέντευξη, Τασούλας Ζησάκη-Healey (αναδημοσίευση από το Καλημέρα 2013)

Ο Γιάννης (Γιαννάκης) Δρουσιώτης γεννήθηκε το 1919 στη Λεμεσό της Κύπρου από εύπορη οικογένεια. Ο πατέρας του, Αργυρός Δρουσιώτης ήταν γυμνασιάρχης και πολέμησε στην Ελλάδα το 1912-1913. Όταν ο Γιάννης αποφοίτησε από το γυμνάσιο, πήγε για σπουδές στο Βέλγιο, στη Γεωπονική Σχολή. Εκεί ήδη σπούδαζε ο αδελφός του Ανδρέας. Δεν πρόλαβε να τελειώσει τις σπουδές του και στο τρίτο έτος αντί να συνεχίσει προτίμησε να πάει στην Ελλάδα για να πολεμήσει ενάντια στους Ιταλούς εισβολείς το 1940.

«Με δύο άλλους Κύπριους και πριν την εισβολή της Ιταλίας το 1940, αποφασίσαμε να πάμε στην Ελλάδα με τον Κόκο Παντελίδη και κάποιον άλλον Κύπριο από την Λευκωσία. Φτάσαμε το καλοκαίρι του 1940 και το φθινόπωρο πήγαμε στην Θεσσαλονίκη όπου εγώ εγγράφηκα στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης στη Γεωπονική Σχολή, στο τρίτο έτος

για να τελειώσω τις σπουδές μου. Μου είχαν μείνει άλλα δύο χρόνια. Μπήκαν οι Γερμανοί τον Απρίλη 1941. Το 1942 με τον Παρίση Κατσαρό, ο οποίος είχε ήδη τελειώσει τις σπουδές του, αποφασίσαμε να πάμε στο βουνό, να πολεμήσουμε ενάντια στους Γερμανούς. Ο Παρίσης Κατσαρός ήταν αριστούχος της Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης.

Ήταν στρατιώτης, συνελήφθη και τον στείλανε στη Μακρόνησο. Ήταν ήρωας της Μακρονήσου. Είχε μεγάλη ιστορία ο Παρίσης. Δεν ξέρω εάν ζει τώρα. Συνομήλικός μου ήταν. Ο Παρίσης έκανε και στις φυλακές της Κέρκυρας. Αντάρτης ήμουνα περίπου 2 μήνες ως το Φλεβάρη. Κάναμε πορείες, μπαίναμε σε χωριά, τους μιλούσαμε. Κάναμε πορείες ως τα αλβανικά σύνορα, ως το Πεντάλοφο. Εκεί είχαμε και μία συνδιάσκεψη και φτάσαμε για την συνδιάσκεψη πεζοί. Μου είχαν μείνει δύο-τρεις μήνες για να τελειώσω το πανεπιστήμιο κι εγώ.

Στο βουνό μας περιμένανε, είχαμε σύνδεση, διότι είχαμε συνδεθεί με το ΕΑΜικό κίνημα. Φύγαμε από τη Θεσσαλονίκη με βάρκα ενός 16 ετών Εβραϊόπουλου που είχε βάρκα και μας πήγε στο Μακρύ Γιαλό στο νομό Πιερίας, κοντά στην Κατερίνη. Και από εκεί με σύνδεσμο και με τα πόδια πήγαμε στο αντάρτικο, δηλαδή στον Όλυμπο όπου βρήκαμε τους πρώτους αντάρτες, καμιά δεκαπενταριά. Ήταν κάτι το φανταστικό. Μας ντύσανε αντάρτικα. Εμάς μας ξυρίσανε, ήρθε κάποιος κουρέας και μας είπαν ότι εμείς δεν θα έχουμε γενειάδα... Ο κουρέας ερχότανε μια φορά την εβδομάδα,

κάπως έτσι. Το Γενάρη του 1943 έρχεται ο σύνδεσμος και με φωνάζει να πάω στην κομματική οργάνωση (ΚΚΕ). Κατέβηκα στην Κατερίνη για να οργανώσω την νεολαία στην περιοχή του Λιτόχωρου, μετά στην Βρόντου και μετά σ' όλη την περιοχή του νομού Πιερίας. Αυτά έγιναν λίγο πριν την ίδρυση της ΕΠΟΝ στις 23 Φλεβάρη 1943. Ναι, είχα γίνει υπεύθυνος της ΕΠΟΝ στον νομό Πιερίας και μετά υπεύθυνος στο Κεντρικό Συμβούλιο Μακεδονίας-Θράκης, στον τομέα της Διαφώτισης.

Μετά την Απελευθέρωση, το 1944, πρώτα ήμουν υπεύθυνος της ΕΠΟΝ στον νομό Πιερίας και κατόπιν πήγα στην Κοζάνη ως υπεύθυνος της ΕΠΟΝ Κοζάνης. Το 1945, μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας, με έστειλαν στον νομό Πέλλας, στην Έδεσσα-Γιαννιτσά όπου ήμουν υπεύθυνος της ΕΠΟΝ. Τον Όλυμπο τον ξέρω πολύ καλά διότι ήμουν εκεί περίπου δύο χρόνια. Γυρνούσα συνεχώς, περισσότερο στους πρόποδες, αλλά ανέβαινα και πάνω. Από την Έδεσσα με επέστρεψαν στην Θεσσαλονίκη ως μέλος του Προεδρείου Μακεδονίας-Θράκης, όπου ο Δημητρίου ήταν ο Γραμματέας. Ήμασταν δύο Λεμεσιανοί, ο Λ. Στρίγγος του ΚΚΕ κι εγώ της ΕΠΟΝ. Πήγαίνα σε διάφορα μέρη εκ μέρους του Συμβουλίου της ΕΠΟΝ. Στην Κατερίνη πήγα 2-3 φορές. Ναι, εκεί κοντά σκοτώθηκε ο αδερφός μου, στη μάχη του Κούκου. Ο Κούκος είναι ένα χωριό από τουρκόφωνους, οι οποίοι ήταν πρόσφυγες από την Μ. Ασία και των οποίων η μητρική τους γλώσσα ήταν τα τούρκικα. Τα ελληνικά τους ήταν σπασμένα. Αυτοί ήταν πολύ μαχητικοί άνθρωποι. Όσοι τουρκόφωνοι από αυτά τα χωριά ήρθαν μαζί μας, ήταν οι καλύτεροι μαχητές. Από τους παρχαρατικούς σ' αυτά τα μέρη ήταν ο Κισά Μπατζάκ. Αυτοί ήταν τρομερά εναντίον μας. Αυτοί συνεργάζονταν με τους Γερμανούς. Από αυτούς έπαιρναν όπλα. Εμείς τους λέγαμε Κουκιώτες. Ναι, υποτίθεται ότι ήμασταν μέλη του ΚΚΕ. Πριν ήμασταν της Κομμουνιστικής Νεολαίας, ΟΚΝΕ, στο Πανεπιστήμιο, στο οποίο είχαμε οργάνωση της ΟΚΝΕ. Μετά οργανώθηκε το ΕΑΜ των Νέων, μετά η ΕΠΟΝ. Με την ΕΠΟΝ πήγαίνα σ' όλη τη Μακεδονία. Εντωμεταξύ πέρασα τις εξετάσεις στο Πανεπιστήμιο και

πήρα το πτυχίο μου το 1947. Το 1948, από την ΕΠΟΝ μεταπήδησα σε άλλες υπευθυνότητες που μου ανέθεσαν, δεν θυμάμαι το όνομα του υπεύθυνου μας. Στις 6 Μαρτίου του 1948 συνελήφθηκα στην Θεσσαλονίκη για παράνομη δουλειά.

Ξεκίνησαν τα βασανιστήρια στην ασφάλεια. Δύο φορές μου κάνανε «πενικιλίνη», ήταν το κωδικό όνομα, δηλαδή, το δέσιμο των χεριών μέχρι τον αγκώνα και τα πόδια από τον αστραγάλο μέχρι το γόνατο. Πόντοι τρομεροί. Σου κλείνουν τα μάτια, σε ξαπλώνουν, σε δένουν με ένα σχοινάκι μισού πόντου. Αφάνταστος πόνος. Εγώ είχα ακούσει γι' αυτό το πράγμα όταν ήμουν έξω και γι' αυτό ήξερα ότι δεν μπορούν να σ' αφήσουν 24 ώρες έτσι δεμένο – θα σταματούσε η κυκλοφορία του αίματος. Πάντα είχαν και γιατρό που εξέταζε την καρδιά του βασανισμένου. Η ασφάλεια ήταν στη λεωφόρου Στρατού, στην αρχή της λεωφόρου. Εκεί γινότανε τα βασανιστήρια αυτά. Εγώ δεν μίλησα, δεν μαρτύρησα τίποτα. Ούτε και υπογράψα δήλωση μετάνοιας. Ακολούθησε η φυλάκιση μου στο Επταπύργιο, το Γεντί Κουλέ. Ήμουν σε απομόνωση, μόνος σε ένα κελί, χωρίς τίποτα. Είχα μία καρφίτσα κι έφτιαχνα σταυρόλεξα στον τοίχο, ναι, δεν είχα τίποτα, ούτε πένα, ούτε χαρτί. Εκεί ήρθε ο γιατρός και με ξαναείδε. Το βασανιστήριο «πενικιλίνη» μου άφησε πολλά σημάδια για πολλά χρόνια. Όχι, στα πόδια δεν ήταν και τόσο φοβερό. Στο Επταπύργιο ήταν και η Σεβαστή Θεοφανίδου, η οποία παντρεύτηκε αργότερα με τον Πέτρο Πέτρου, νομίζω, αυτός έγραφε κι ένα βιβλίο, το οποίο δεν έχω. Αυτός ήταν και εξορία. Αυτός πέθανε, για τη Σεβαστή δεν ξέρω τι έγινε.

Στο Επταπύργιο με είχαν δικάσει εις θάνατο και εκεί ήμουν το 1948 για 3 μήνες σε απομόνωση. Από το Μάρτη μέχρι τον Ιούνιο του 1948 ήμουν στην Ασφάλεια. Δεν ήξερα ότι οι συγκαταόμενοι μου ήταν κι αυτοί στην ασφάλεια. Η δίκη έγινε τον Οκτώβρη του 1948 και το 1949 το καλοκαίρι με πήγαν στην Αίγινα. Την νύχτα με πήραν από το κελί, το οποίο σήμαινε ότι θα γίνει εκτέλεση. Αλλά επειδή ήμουν από την Κύπρο, κινήθηκαν οι γονείς μου, ο πατέρας μου ήταν γυμνασιάρχης στη Λεμεσό και είχε διασυνδέσεις. Εντωμεταξύ ο αδερφός μου στον

ΕΛΑΣ, ο Ανδρέας Δρουσιώτης είχε σκοτωθεί στη μάχη του Κούκου. Άλλο παιδί δεν είχαν οι γονείς μου εκτός από μένα. Κινητοποιήθηκε ο κόσμος, ο πατέρας μου κινητοποίησε και τους Άγγλους στο Προξενείο στην Ελλάδα λόγω της βρετανικής μου υπηκοότητας (η Κύπρος τότε ήταν αποικία των Άγγλων). Στη δίκη έρχονταν κάθε μέρα κάποιος από το Προξενείο κι έτσι δεν μ' εκτέλεσαν. Αλλά ούτε και τους υπόλοιπους με την κοπέλα. Ήμασταν 11 εάν δεν κάνω λάθος. Τότε έγραφαν οι αντιδραστικές εφημερίδες στη Θεσσαλονίκη «δεν εκτελέσατε τον Δρουσιώτη και θα εκτελέσετε τα τσιράκια του!». Εγώ δεν ήμουν επικεφαλής της οργάνωσης, ήμουν ο υπαρχηγός. Τον επικεφαλή δεν τον είχαν συλλάβει, αργότερα σκοτώθηκε. Και οι συγγενείς της ομάδας αυτής τρέχανε και φροντίζανε για να μην γίνει η εκτέλεση. Το «μεγάλο ψάρι» σκοτώθηκε σε σύγκρουση με την αστυνομία μετά από μήνες. Ήταν ο Βαμβακάκης. Αυτός ήταν ο αρχηγός. Αυτοί λέγανε ότι είμαστε ΟΠΛΑ, αλλά η ΟΠΛΑ ήταν στην Κατοχή. Εμείς δεν ήμασταν ΟΠΛΑ. Εμείς ήμασταν «λαϊκοί εκδικητές». Εμείς δεν είχαμε όπλα. Δεν βρήκαμε κατάλληλα όπλα. Είχα πάει σ' ένα σπίτι, έσκιαφα και βρήκα όπλα, αλλά αυτά ήταν όλα σκουριασμένα. Είχαν μείνει δύο χρόνια εκεί. Κι έτσι όταν ήρθαν 2 με 3 το πρωί να με συλλάβουν, δεν βρήκαν τίποτα. Τότε έμεινα στην Ξενοφώντος 6, προς το Ντεπό. Δυο φορές φυλακίστηκα με τα μέτρα του Γ' Ψηφίσματος.

Από το Επταπύργιο με στείλανε στην Αίγινα 3 μήνες, το καλοκαίρι του 1949. Για την Αίγινα έγινε μεταγωγή. Μας μάζευαν όλους, δεν στέλνανε ένα άτομο μόνο. Τρώγαμε συσσίτιο, εμείς μαγειρεύαμε. Κάποτε είχαμε και κρέας. Κάθε φυλακή είχε το δικό της «βασιλείο». Όλοι βοηθούσαμε στην προετοιμασία του φαγητού – φασόλια, κλπ. Μετά τον Ιούνιο του 1949 με πήγαν στα Γιούρα (Γυάρο) περίπου ένα χρόνο. Στα Γιούρα έγιναν βασανιστήρια στους πρώτους που πήγαν δηλαδή ένα χρόνο πριν από μένα. Τότε τους βασάνιζαν για να τους τρομοκρατήσουν. Εμάς δεν μας πείραζαν. Όταν ήμουν στα Γιούρα δεν υπήρχαν φυλακές, εμείς τις χτίσαμε. Εκεί είχε διάφοροι όρμοι. Ο πρώτος όρμος νομίζω είχε 5-6.000 άτομα. Στον

3ο όρμο πήγαιναν τους διανοούμενους, επιστήμονες, γεωπόνους. Στον 3ο όρμο ήμασταν εκατοντάδες. Εκεί εμείς χτίσαμε τις φυλακές. Αυτές τις φυλακές η Χούντα της χρησιμοποίησε μετά, με το πραξικόπημα στην Ελλάδα. Στη Γυάρο (Γιούρα) ήμουν ένα χρόνο περίπου, μετά το 1950 διαλύθηκε. Μας έβαλαν σε βαπόρι και μας πήγαν στην Κεφαλονιά. Ναι, την Ελλάδα την ξέρω από τις φυλακές. Έκανα και στην Τίρυνθα, εκεί βοηθούσα τον γεωπόνο. Από εκεί αποφυλακίστηκα.

Στις φυλακές Αβέρωφ πήγα έπειτα από φροντίδα των δικών μου. Η θεία μου που ήταν στην Αθήνα και ο πατέρας μου που πηγαينوέρχονταν από την Κύπρο, φαίνεται ότι φρόντισαν και πήρα μεταγωγή στις φυλακές Αβέρωφ. Εκεί θα έκανα ένα χρόνο. Από την ποινή εις θάνατο, είχα γίνει ισόβια κι από τα ισόβια κατέβηκα σε 10 χρόνια μόνο. Σύνολο, έκανα εξήμισι χρόνια στις φυλακές στην Ελλάδα, από το Μάρτη του 1948 ως το Νοέμβρη του 1954.

Στην κομμουνιστική ιδεολογία μυήθηκα στο Βέλγιο και συγκεκριμένα από τον αδερφό μου. Ο πατέρας μου ήταν δεξιός, πολύ δεξιός. Μετά έβαλε νερό στο κρασί του. Ένα διάστημα όταν ήμουν στη Θεσσαλονίκη φοιτητής, ο πατέρας μου έμεινε μαζί μου. Ήμουν οργανωμένος, καθοδηγητής στην ΕΠΟΝ, το ήξερε.

Κάθε μέρα συζητούσαμε πολιτικά. Στην Κύπρο δεν είχα πολιτική δράση, αλλά συνεργαζόμουν με το ΑΚΕΛ, ναι με ξέρουν στο ΑΚΕΛ.

Το 1954 αποφυλακίστηκα και ήρθα στην Κύπρο, όχι αμέσως, ως το Δεκέμβρη έμεινα στην Αθήνα, στη θεία μου. Πήγα και στην Εύβοια όπου βοηθούσα στη μελισσοκομία, είχα γνωρίσει ένα μελισσοκόμο, ήταν ο μεγαλύτερος στην Ελλάδα. Εκεί πέρασα τον Δεκέμβρη. Ξαναήρθε ο πατέρας μου στην Αθήνα (είχε έρθει τότε με τη δίκη το 1948) το 1954 και μαζί ήρθαμε στην Κύπρο.

Στην αρχή, στην Κύπρο έκανα εκδρομές για να γνωρίσω και την Κύπρο διότι έλλειπα πολλά χρόνια από την Κύπρο. Κατόπιν διορίστηκα στο Φασούρι γεωπόνος στα σπειροειδή. Ναι, την Ελλάδα την γνώρισα από τις εξορίες και φυλακές. Ελευθερός έμεινα μόνο 6 μήνες, είχα ένα ποδήλατο και γυρνούσα στην Εύβοια, στην Αττική.

Ο αδερφός μου Ανδρέας (στη φωτογραφία ο Ανδρέας στον αγγλικό στρατό)

Ναι, για τον αδερφό μου. Δεν περνά μέρα χωρίς να τον σκεφτώ. Όπως και τη μητέρα μου. Περισσότερο την μητέρα μου. Ήμουν 5 χρονών όταν πέθανε. Δεν την θυμάμαι καλά, βλέπω απομονωμένες εικόνες. Αλλά τον αδερφό μου....

Ο αδερφός μου βγήκε από την Αθήνα αντάρτης στον ΕΛΑΣ και σκοτώθηκε στις 19 Οκτώβρη του 1944. Το ψευδώνυμο του ήταν Ανδρέας Καρυοφύλλης. Ο τάφος του είναι κοντά στη Ντόχοβα. Πήγα στον τάφο του. Τον έθαψαν οι αντάρτες. Οι Γερμανοί φεύγανε, εγώ τότε ήμουν μέσα στην Κατερίνη. Παλιά ήταν πολύ δύσκολο να μπούμε στην πόλη. Είχε μεγάλη τρομοκρατία. Πηγαίναμε γύρω-γύρω και με συνδέσμους. (Έμεινα και μέσα στην Κατερίνη. Θυμάμαι μία μέρα βλέπω έναν Γερμανό και ήρθε κοντά μου και μου κάνει χειραψία, ήθελε να με αποχαιρετήσει. Και στην Κοζάνη θυμάμαι, ένας πληθωρικός νέος Γερμανός, όταν με είδε έπεσε πάνω μου κι άρχισαν τα φιλά. Εγώ δεν τον ήξερα. Αυτό έγινε μετά την Απελευθέρωση. Αυτός ήταν γνωστός του αδερφού μου του έμοιαζα πάρα πολύ. Λοιπόν, αυτός νόμιζε ότι είμαι ο αδερφός μου με

τον οποίο ήταν μαζί πάνω στο βουνό. Είχαμε στην Ελλάδα και αριστερούς Γερμανούς κομμουνιστές. Δεν ήξερε ότι ο αδερφός μου είχε σκοτωθεί. Ήταν πολύ μαχητικός.).

Ναι, ο Ανδρέας σπούδασε μηχανικός ηλεκτρολόγος στο Βέλγιο. Όταν πήγα κι εγώ κοντά του για σπουδές, το 1938 μου είπε ότι στην Ισπανία είχαν εμφύλιο πόλεμο. Μόλις θα τελείωνε τις σπουδές του, έκανε αίτηση, δεν ξέρω που, για να πάει στον ισπανικό εμφύλιο πόλεμο με το σώμα εθελοντών από όλη την Ευρώπη. Του απάντησαν ότι δεν θέλουν άλλους εθελοντές και ο πόλεμος ήταν προς το τέλος του – οι δημοκράτες χάνανε και επικράτησε ο δικτάτορας Φράνκο. Επέστρεψαν οι διεθνείς ταξιαρχίες. Τότε πτυχιούχος πια, ο αδερφός μου πήγε στην Αγγλία το 1938-39, όπου εργάστηκε ένα χρόνο. Ήρθε στην Κύπρο, εργάστηκε ένα χρόνο και το 1940 πήγε στην Ελλάδα. Εκεί εργάστηκε σ' ένα μεγάλο εργοστάσιο στον Υμηττό του Μποδοσάκη Αθανασιάδη. (Αυτός ίδρυσε την εταιρία ΚΕΟ στην Κύπρο). Οι Ιταλοί εισέβαλαν στην Ελλάδα το 1940. Οπότε ο αδερφός που πήγε αμέσως εθελοντής για να πολεμήσει ενάντια τους. Τον είχαν στείλει στη σχολή και έγινε αξιωματικός, ανθυπασπιστής του μηχανικού. Έτσι πήγε με την διμοιρία του, με την ομάδα του στη Μακεδονία λίγο πριν να εισβάλουν οι Γερμανοί στις 6 Απριλίου του 1941. Ο ελληνικός στρατός υποχώρησε και έτσι ο Ανδρέας γύρισε στην Αθήνα. Δεν μπόρεσε να πάει στο Αλβανικό Μέτωπο και ήταν στενοχωρημένος. Αυτός όμως είχε ανεβεί στο τραίνο για να πάει μόνος του και ήταν σαν να πήγαινε σε γλέντι. Και όταν τον γύρισαν πίσω για να πάει στη Σχολή στενοχωρήθηκε πάρα πολύ, απογοητεύτηκε. Ήταν τρομερά θυμωμένος, αγανακτισμένος διότι δεν μπόρεσε να πάει στο μέτωπο. Ο αδερφός μου έμεινε στην Αθήνα ενώ εγώ πήγα στη Θεσσαλονίκη το 1941. Ο αδερφός μου συνελήφθηκε με την κατηγορία ότι υποκίνησε κάποιον Γερμανό, για λιποταξία. Ο Ανδρέας πέρασε στρατοδικείο, αθωώθηκε και όταν πήγε στην Θεσσαλονίκη, όπως κάποιοι μου είπαν, είχε ήδη βγει διαταγή να τον συλλάβουν ξανά. Έτσι το ΕΑΜ τον έστειλε στο βουνό. Σε μία φάση όταν εγώ ήμουν στο Λιτόχωρο

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
 Α. Ηρώδείου 145- 142 31 ΠΕΡΙΣΣΟΣ
 τηλ.:210-2592111 fax: 210-2592286
 e-mail: mailbox@et.kke.gr, <http://www.kke.gr>

Αθήνα, 4/1/2008

**Προς την Επιτροπή
 Καταρτισμού και Τήρησης Μητρώου
 Κυπρίων Εθελοντών
 Λευκωσία**

Αγαπητοί κύριοι,

Σας στέλνουμε τα στοιχεία τριών περιπτώσεων Κυπρίων αγωνιστών που έπεσαν στον αγώνα κατά των Γερμανών κατακτητών, για την απελευθέρωση της Ελλάδας, που μας ζητήσατε με την από 13- 3- 2006 επιστολή σας.

1) ΔΡΟΥΣΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΗΣ)
 Μηχανικός ηλεκτρολόγος. Γεννήθηκε στην Κύπρο το 1916. Σπούδασε στο Βέλγιο και στην Αγγλία. Μέλος του ΕΑΜ Αθénas. Διοικητής λόχου του 5^{ου} Συντάγματος της 1^{ης} Θεσσαλικής Μεραρχίας του ΕΛΑΣ και μετά καπετάνιος λόχου σκαμποτέρ της Χ Μεραρχίας. Σκοτώθηκε στις 18 Οκτώβρη 1944 στη μάχη για την κατάληψη του γερμανικού οχυρού κοντά στο σταθμό Αλικής Περίας.

2) ΑΝΔΡΕΑΣ (άγνωστο το επώνυμό του)
 Ήταν διερμηνέας του Αμερικανού Έγκορντ, που ήρθε στην Ελλάδα το Σεπτέμβρη του 1943. Όταν ύστερα από διωλοπλοκίες της αγγλικής αποστολής, η αμερικανική διοίκηση απέσυρε τον Έγκορντ από την Ελλάδα ως φιλοΕΑΜίτη, ο Κύπριος Ανδρέας εντάχθηκε στον ΕΛΑΣ και αναδείχθηκε καπετάνιος τάγματος. Σκοτώθηκε το 1944 σε μάχη με τους Γερμανούς και ντόπιους συνεργάτες τους στο χωριό Κούκκος Περίας.

3) ΚΟΣΚΙΝΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
 Δάσκαλος. Καταγόταν από την Κύπρο. Κατοίκας Αθénas. Στέλεχος του ΚΚΕ. Η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου τον φυλάκισε στην Ακρόναυπλία. Στη συνέχεια έκανε κρατούμενος στα στρατόπεδα των κατακτητών στα Τρίκαλα και «Παύλου Μελά» Θεσσαλονίκης. Εκτελέστηκε από τους Γερμανούς μαζί με άλλους πατριώτες στον Πειραιά στις 7 Γενάρη 1943.

Με εκτίμηση

Μόκης Μσίλης
 Υπεύθυνος του Τμήματος Ιστορίας
 της ΚΕ του ΚΚΕ

στον καιρό της Κατοχής και γυρνούσα τα μέρη αυτά ως υπεύθυνος της ΕΠΟΝ, μπαίνω σ' ένα δωμάτιο ενός φίλου μου, ο οποίος ήταν αντάρτης και είχε έρθει στο σπίτι του για μια, δυο μέρες. Μαζί του είχε κάποιον αντάρτη από τη Θεσσαλία, ήταν με πολιτικά

ρουχά. Μόλις με είδε έπεσε πάνω μου διότι νόμιζε ότι είμαι ο αδερφός μου, τόσο τον έμοιαζα. Οπότε μου είπε ότι είναι κάποιος στην Κάρυα που σου μοιάζει. Του λέω πρέπει να είναι ο αδερφός μου. Ο αδερφός μου ήταν στο Γενικό Αρχηγείο του ΕΛΑΣ ως

διερμηνέας διότι μιλούσε αγγλικά. Κατόπιν μερικούς μήνες πήρα ένα γράμμα από τον αδερφό μου, στο οποίο με ρωτούσε εάν στ' αλήθεια είμαι εγώ, ο αδερφός του σ' αυτά τα μέρη και ότι καταριέται την ώρα που έμαθε να μιλά αγγλικά διότι δεν ήθελε να είναι διερμηνέας. Ζήτησε να τον στείλουν σε μάχιμο τμήμα. Φαίνεται ότι βρήκε τον Λεωνίδα Στρίγγο, Λεμεσιανός, και ζήτησε από τον Στρίγγο να φροντίσει να τον στείλουν σε μάχιμο τμήμα. Όταν εγώ ήμουν στην Κατερίνη, πάντα για δουλειές της ΕΠΟΝ, ο αδερφός μου ήταν στο Λιτόχωρο και μου έστειλε ένα σημείωμα να πάω να τον βρω. Η Αθήνα είχε απελευθερωθεί, αλλά εμείς στη Μακεδονία ακόμα πολεμούσαμε τους Γερμανούς. Δεν πήγα, ενώ αυτός ανυπομονούσε να με δει. Δεν πήγα διότι σκέφτηκα ότι σύντομα ο πόλεμος θα τελειώσει και τότε θα συναντηθώ με τον αδερφό μου. Και έγινε η μάχη του Κούκου. Έλαβε μέρος με το τμήμα τους στο χ. Κούκου κι εκεί σκοτώθηκε, στις 19 Οκτώβρη 1944, την αυγή και είναι θαμμένος στην Ντόχοβα (Παλιονέρι). Πήγα στον τάφο του έξω από το χωριό. Εκεί ήταν θαμμένοι περίπου 10 αντάρτες από τη μάχη του Κούκου. Από τότε δεν πήγα διότι δεν μπορούσα να επιστρέψω στην Ελλάδα μετά την αποφυλάκιση μου το 1954 διότι ήμουν «ανεπιθύμητος» στη χώρα αυτή. Όταν πηγαίναμε στην Ευρώπη και περνούσαμε από την Ελλάδα, η γυναίκα μου έμπαινε στην Αθήνα, ενώ εγώ περίμενα στο πλοίο, είτε στην αίθουσα αναμονής. Αυτά μέχρι την μεταπολίτευση, μετά που έπεσε η Χούντα, το 1974. Πολύ ανόητο αυτό. Διότι μετά από την αποφυλάκιση μου, γυρνούσα ελεύθερος στην Αθήνα για έξι μήνες!!!

**Από το βιβλίο «Έπεσαν για τη ζωή», τόμος 4 Γ', έκδοση της ΚΕ του ΚΚΕ, σελ. 152-153
 ΔΡΟΥΣΙΩΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (ΚΑΡΥΟΦΥΛΛΗΣ)**

Μηχανικός ηλεκτρολόγος. Γεννήθηκε στην Κύπρο το 1916. Σπούδασε στο Βέλγιο και Αγγλία. Μέλος του ΚΚ Κύπρου. Στέλεχος του ΚΚΕ. Εθελοντής στον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο της Αλβανίας. Μέλος του ΕΑΜ Αθénas. Διοικητής λόχου του 5ου Συντάγματος της Ι Θεσσαλονίκης Μεραρχίας του ΕΛΑΣ και μετά

καπετάνιος λόχου σκαμποτέρ του 50ου Συντάγματος της Χ Μεραρχίας. Σκοτώθηκε στις 18 (19 σύμφωνα με τον αδερφό του) Οκτώβρη 1944 στη μάχη για την κατάληψη του γερμανικού οχυρού κοντά στο σταθμό Αλική Περίας.
 (Ευχαριστούμε την ΚΕ του ΚΚΕ και τον σ/φο Τάκη Ψημμένο, για τη

βοήθεια που μας έδωσε να βρούμε και άλλους Κύπριους αγωνιστές, οι οποίοι συμβάλανε στον αγώνα της Εθνικής Αντίστασης.)

Επίσκεψη μελών και φίλων της ΚΟΒ του ΚΚΕ, Κύπρου στο σπίτι του Γιάννη Δρουσιώτη, όπου ο Γιάννης μίλησε για τη ζωή του στην Εθνική Αντίσταση και μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας, στην

παρανομία, φυλακές...

Ο Γιάννης Δρουσιώτης για το βάπτισμα του στον ΕΛΑΣ:

Από το «Η άνοιξη ήλθε με τα τανκς», Ανάτυπο από την Επετηρίδα της Κυπριακής Εταιρείας Ιστοριών Σπουδών, Τόμος Θ', Λευκωσία 2010, σελ. 397-399.

Φθάνουμε νύχτα στους λόφους έξω από το Λιτόχωρο. Που είναι οι αντάρτες, ο σύνδεσμός μας δεν ξέρει φυσικά, είναι κι αυτό συνωμοτικό. Θα στείλουν άλλο να μας οδηγήσει στ' άγια των αγίων, στα παλικάρια της λευτεριάς.

«Μην το κουνήσετε απ' εδώ», μας λέει αυστηρότατα. «Μην κοιμηθείτε, όχι, όχι. Θα παγώσετε. Μπορεί και να σας πιάσουν οι Γερμανοί». Αυτό το τελευταίο ήταν ωραίο φέμα. Το καταλάβαμε κατόπιν, γιατί οι Γερμανοί, ναι, κυκλώνανε κάποιο χωριό τη νύχτα, όμως, δεν βγαίνουν στο βουνό νυχτιάτικα. Αλλά, πώς να μην κλείσουν τα μάτια μας; Αδύνατον, αδύνατον. Αρχίζουμε τις γροθιές, στους ώμους, στο στήθος, στα χέρια, ο ένας στον άλλο συνέχεια. Σχεδόν μάταια. Πάλι μας αρπάζει ο ύπνος-

θηρίο, έστω για δευτερόλεπτα, μαζί κι όνειρα αμέτρητα, στιγμιαία, απανωτά, να κόβονται στη μέση από τις γροθιές κι άλλα νέα να έρχονται ανάμεσα σε κουβέντες σαν κι αυτή:

«...Αν έλθουν, πόσους θα σκοτώσουμε με το μαχαίρι μας;»

Κι οι δυο είχαμε ένα κοινό μαχαίρι.

«...Εσύ μόνος, τουλάχιστον δύο τους καταφέρνεις...», μου λέει.

Αφού λογαριάζαμε τους εαυτούς μας κιόλας αντάρτες, είχαμε αποκτήσει και υπερφυσικές δυνάμεις!

Ξεπροβάλλει, επιτέλους, μεσ' το σκοτάδι ο νέος σύνδεσμος, αυτός δεν είναι πια όνειρο. Ανηφορίζουμε για

καμιά ώρα. Ε, λοιπόν, θα το πιστέψετε; Από φόβοι, ράκη, τώρα περπατάμε

ανάλαφρα. Έχουμε πάρει κιόλας το πρώτο βάπτισμα. Έγινε το θαύμα; Κι

οι υπνάκοι κάτι κάνανε. Σταματούμε σε μια πεισταριά, όπως λένε εκεί τις

ξέβαθες σπηλιές στις πλαγιές των λόφων, όπου βρίσκουν καταφύγιο

τα κοπάδια όταν βρέχει. Ανάβουμε μικρή φωτιά. Περιμένουμε. Πλησιάζει

η ώρα. Μόλις έχω καιρό να σκεφτώ κάτι για τα καρφιά των παπουτσιών

μου. Ξέρετε από καρφιά που σου τρυπούν τις πατούσες. Κάτι πρέπει να

κάνω επιτέλους. Δεν έχω χαρτόνι για πάτους. Βρίσκω όμως φωτογραφίες στο πορτοφόλι μου. Με τύψεις τις απλώνω μέσα στα παπούτσια μου. Πόσο άσκειφτα τις κουβαλούσα μαζί μου! Αν σε πιάσουν δίνουν την ευκαιρία στους ανακριτές για περισσότερες ερωτήσεις και βασανιστήρια. Φυσικά, απ' εδώ και μπρος, η αντιπαράθεση είναι ξεκάθαρη. Ο αντάρτης είναι αποφασισμένος, ζωντανός να μην πέσει στα χέρια τους. Οι γέφυρες με τα παλιά κόβονται, όπως λώσανε σε λίγο οι φωτογραφίες μέσα στα παπούτσια μου. Η καμπή έχει αλλάξει δέρμα και κάνει φτερά. Πετά. Ίσως και προς το τέλος.

Από ψηλά δεξιά μας μόλις ακούγεται ποδοβολητό. Πλησιάζει, δυναμώνει. Το μονοπάτι περνά ξυστά την πεισταριά. Σχεδόν αμέσως, να, ο πρώτος άνδρας, ο δεύτερος, ο τρίτος, καμιά δωδεκαριά, ο ένας πίσω στον άλλο. Σε λίγους μήνες αυτή η μαγιά θα γίνει το 50ο Σύνταγμα! Ο καπετάνιος βαδίζει πρώτος, είναι ο Παύλος. Κάτι ψιθυρίζει στον σύνδεσμο, μας κάνει νόημα, μπαίνουμε κι εμείς στην αλυσίδα που γλιστρά στο φιδωτό μονοπάτι. Ένας αντάρτης, ίσως περίεργος, πλησιάζει, κάνει κάποια ερώτηση κι αμέσως ξαναμπάνει

στη γραμμή. Θυμάστε μικροί όταν περπατούσατε πλάι σε μεγάλους πόσο σπουδαία νιώθατε; Ε, λοιπόν, τώρα χίλιες φορές τόσο. Πετούμε. Μπροστά, πίσω μας, η λεβεντιά, η κλεφτουριά, κι εμείς ανάμεσά τους. Τουφέκια, φυσειλίκια σταυρωτά στα στήθη, πιστόλια, μαχαίρια στις ζώνες. Είναι τα όνειρα που βλέπαμε τις νύχτες στον ταραγμένο ύπνο μας πριν ξεκινήσουμε; Ξεπεταχτήκανε από τις σελίδες των αναγνωστικών εκείνοι οι αρματολοί με τ' αείτσια μάτια; Αξίζει, αξίζει χίλιες φορές να γεννηθείς.

Φθάνουμε σε πυκνό ορμάνι. Σταματούμε. Ξερεμάζουν μερικοί από το πλευρό τους μικρό τσεκούρι, με σβέλτες κινήσεις χουπ, χουπ κόβουν θάμνους και να, η φλόγα της επανάστασης αγριεύει. Η φωτιά μεγαλώνει, ψηλώνει, απλώνει. Τα φύλλα χλωρά, δοσμένα κι αυτά στη θυσία, πετούν σπίθες και κάνουν εκείνο το φλογάτο κροτάλισμα που σε γεμίζει ζέστη και σκέψη. Ο καπετάν Παύλος μιλά:

«...Καλωσορίζω τους γραμματισμένους νέους αντάρτες, τους φοιτητές. Τους χρειαζόμαστε. Μαζί στον αγώνα, στη

λευτεριά ή στον θάνατο...»

Φουντώνει η φωτιά, φουντώνουν τα θούρια. Πατούμε σ' ένα κομματάκι, σ' ένα νησάκι λευτεριάς, σε μια μικρή Ελεύθερη Ελλάδα! Μαζί μας έχουμε και τους 12 Θεούς του Ολύμπου, όχι τους μισούς, όπως ο Αγαμέμνων. Είναι λίγο πιο πάνω, οι δώδεκα. Ίσως τώρα να τραγουδούν κι αυτοί μαζί μας κι ας δείχνουν ότι κοιμούνται αιώνες. Πέστε μου, υπάρχει πουλί ή όργανο να παραβγαίνει την ανδρική φωνή; Εκείνες τις στιγμές τα παλικάρια από το Λιτόχωρο, φημισμένα για τα τραγούδια τους, πύρωναν την ψυχή μας η οποία έκαιγε και με τη δική της φλόγα και γινότανε έτοιμη.

*Απόψε θα πλαγιάσουμε
Στ' άρματα, στ' άρματα
σε μαλακό χορτάρι
Εμπρός στον αγώνα
θα δώσει και θα πάρει
για τη χιλιάρκιβη τη λευτεριά...
το γλέντι μας παιδιά.
Εμπρός μη χάνουμε καιρό.
Ας μπούμε αράδα-αράδα
Ελλάδα μας, Ελλάδα
Αστέρι τ' ουρανού.*

Λημεριάζουμε λίγο πιο πέρα. Βλέπουμε πως ετοιμάζουν το γιατάκι τους, στρώνοντας κλαριά θάμνων. Κάνουμε κι εμείς το ίδιο. Όμως, το μαλακό ακόμα σώμα μας δεν βολεύετε με κανένα τρόπο. Όποια θέση κι αν πάρουμε, κάποιο κλαράκι ενοχλεί. Για προσκέφαλο μια πέτρα! Όταν την αυγή δόθηκε η διαταγή να μετακινηθούμε και ζητήσαμε να πλύνουμε τα πρόσωπα στο μικρό ρεύμα, στον Ουρλιάη, πεντέξι λεπτά μακριά, ξέσπασε γέλιο και φιλικά πειράγματα. «Απ' εδώ και μπρος θα πλενόμαστε αλλιώςτικα.» Και πού να ήξεραν ότι ξεκινώντας είχαμε πάρει μαζί μας και πιτζάμες!

Το βράδυ στο νέο λημέρι, διαλέγουμε ένα άλλο όνομα. Όλοι είχαν ψευδώνυμα. Ο Παρίσης γίνεται Λεωνίδας, κι εγώ Νίκος Μαυρίδης, αυτό ταιριάζει με το μελαγχρινό μου χρώμα και περνά έτσι για πρόσφυγας από τη Μικρασία. Η νέα ζωή έχει αρχίσει. (συνεχίζεται στο επόμενο τεύχος, νούμερο 6)

ΕΝΑΣ ΚΥΠΡΙΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΚΙΛΙΚΙΣ – ΛΑΧΑΝΑ

Του Πέτρου Παπαπολυβίου

Ένας από τους Κύπριους εθελοντές που πολέμησαν στην πολύνεκρη μάχη του Κιλίκις – Λαχανά πριν από 100 χρόνια, στις 19 – 21 Ιουνίου 1913 ήταν ο φιλόλογος Αργυρός Ιωάννου Δρουσιώτης, που γεννήθηκε στη Δρούσια της επαρχίας Πάφου το 1880. Ύστερα από τη φοίτησή του στις πέντε πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου της γενέτειράς του (η Δρούσια βρισκόταν σε μια από τις φτωχότερες και πιο απομονωμένες περιοχές της Κύπρου), ο Αργυρός Δρουσιώτης αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τα γράμματα στα 1892 και ασχολήθηκε με τη γεωργία, διατηρώντας παράλληλα και δικό του καφενείο. Θέλοντας να συνεχίσει τις σπουδές του έφυγε από τη Δρούσια και τον Απρίλιο του 1895 εγκαταστάθηκε στο Πέρα Παιδί Λεμεσού, στο σπίτι του αδελφού του Δημήτρη Δρουσιώτη. Εκεί τελείωσε και την Έκτη Τάξη του Δημοτικού Σχολείου, στο γειτονικό χωριό

Μανδριά. Στο διάστημα 1895 – 1900 φοίτησε στην πεντατάξια Ελληνική Σχολή της Λεμεσού, όπου μαθήτευσε κοντά στον Ανδρέα Θεμιστοκλέους, και αφού παρακολούθησε τα μαθήματα της τελευταίας τάξης του Γυμνασίου στην Αθήνα, γράφτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών από όπου αποφοίτησε με Άριστα (1906). Ταυτόχρονα παρακολούθησε τα μαθήματα και πήρε πτυχίο και από τη Σχολή των Γυμναστών (1905). Από τη σχολική χρονιά 1906-1907 προσλήφθηκε στο Ημιγυμνάσιο Λεμεσού ως Φιλόλογος καθηγητής και το 1912 διορίστηκε Γυμνασιάρχης του σχολείου σε αντικατάσταση του Α. Θεμιστοκλέους. Όταν ανακοινώθηκε ο διορισμός του, ο ίδιος βρισκόταν στη Γερμανία για να μετεκπαιδευτεί στις νέες παιδαγωγικές μεθόδους της εποχής, με την έκρηξη όμως του ελληνοτουρκικού πολέμου, διέκοψε το ταξίδι του και έσπευσε στην Αθήνα.

Εκεί κατατάχθηκε στον ελληνικό στρατό και τοποθετήθηκε στο 16ο Σύνταγμα της 5ης Μεραρχίας. Στον πρώτο βαλκανικό πόλεμο δεν φαίνεται να πήρε μέρος σε κάποια μεγάλη μάχη. Στα τέλη του Οκτωβρίου του 1912 βρέθηκε με το στρατιωτικό τμήμα που ανήκε, μέσω Κατερίνης, στην Ελασσόνα. Από εκεί, σύμφωνα με τις επιστολές του, η μονάδα του κατευθύνθηκε στην Κοζάνη όπου παρέμεινε ως φρουρά για ένα περίπου δίμηνο. Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Απρίλιο του 1913 ο λόχος του Α. Δρουσιώτη στρατοπέδευσε στην Έδεσσα, μian πόλη από την οποία ο Κύπριος φιλόλογος αποκόμιζε τις καλύτερες εντυπώσεις. Αντίθετα φαίνεται απογοητευμένος από τις συνθήκες που αντιμετώπισε στην περιοχή Κιλίκις, όπου στρατωνίστηκε η μονάδα του την περίοδο Απριλίου – Ιουνίου 1913. Στο δεύτερο βαλκανικό πόλεμο ο Δρουσιώτης πήρε μέρος

στις μάχες Κιλκίς, Δοϊράνης και Τζουμαγιάς.

Στη Λεμεσό ο Α. Δρουσιώτης επέστρεψε το Σεπτέμβριο του 1913 και εργάστηκε ως Γυμνασιάρχης του Γυμνασίου της πόλης μέχρι το 1940 σημαδεύοντας με το πέρασμά του την τοπική ιστορία. (Μετά την αφυπηρέτηση του εργάστηκε για λίγα χρόνια ως διευθυντής και στο Αθηναϊκό Γυμνάσιο Θηλέων της πόλης.) Παντρεύτηκε, το Μάρτιο του 1915, την Ασπασία Ανδρέα Θεμιστοκλέους, κόρη του προκατόχου

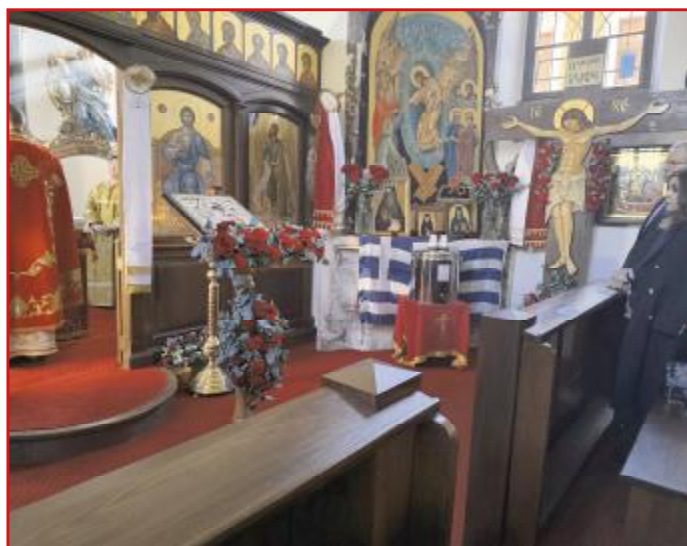
του, Σχολάρχη Λεμεσού και κορυφαίας προσωπικότητας των ελληνικών γραμμάτων στην Κύπρο στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα. Απέκτησε δύο παιδιά που, αργότερα, συνέδεσαν τη ζωή τους με τη Μακεδονία. Ο μεγάλος του γιος, Ανδρέας Δρουσιώτης, πήρε μέρος εθελοντικά στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, με το βαθμό του ανθυπασπιστή, και αργότερα στην ένοπλη αντίσταση, από τις γραμμές του ΕΛΑΣ. Σκοτώθηκε τον Οκτώβριο του 1944 πολεμώντας τους Γερμανούς

και τους συνεργάτες τους κοντά στο χωριό Κούκος της Κατερίνης. Ο δεύτερος του γιος, Γιάννης Δρουσιώτης, σπούδαζε στο Βέλγιο και λόγω του πολέμου μεταγράφηκε στη Γεωπονική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ανέπτυξε αντιστασιακή δράση στα χρόνια της κατοχής στις ΕΑΜικές οργανώσεις της περιοχής Πιερίας και συνέχισε τη δράση του στα χρόνια του Εμφυλίου. Τον Σεπτέμβριο του 1948 καταδικάστηκε από το Στρατοδικείο Θεσσαλονίκης σε θάνατο για κομμουνιστική δράση. Γλύτωσε όμως, τελικά, το εκτελεστικό απόσπασμα λόγω της οικογενειακής του προϊστορίας και της κυπριακής του καταγωγής. Ο Αργυρός Δρουσιώτης παρακολούθησε συγκλονισμένος τη δίκη του γιου του και την επτάχρονη του περιπέτεια στις ελληνικές φυλακές, βιώνοντας με τραγικό τρόπο τον ελληνικό εμφύλιο στις περιοχές όπου είχε ο ίδιος πολεμήσει το 1912-1913. Πέθανε στη Λεμεσό, το 1973. Προτομή του γυμνασιάρχη της Λεμεσού έχει ανεγερθεί από το 1990 στη γενέτειρά του με πρωτοβουλία του «Συνδέσμου Αποδήμων Δρουσιωτών» και στη Λεμεσό από τους παλιούς του μαθητές.

Σύντομο πολεμικό ημερολόγιο του Α. Δρουσιώτη για το χρονικό διάστημα 19 – 29 Ιουνίου 1913 με τη μορφή επιστολής προς τον αδελφό του Κυριάκο Ι. Δρουσιώτη, παλιό εθελοντή του 1897 και έμπορο στη Λεμεσό, δημοσιεύθηκε στην εφημ. της Λεμεσού Αλήθεια, στο φ. 12-7-1913 και αναδημοσιεύθηκε σχολιασμένο στο βιβλίο μου, Υπόδουλοι ελευθερωταί αδελφών αλυτρώτων. Πολεμικά Ημερολόγια, επιστολές και ανταποκρίσεις Κυπρίων εθελοντών από την Ήπειρο και τη Μακεδονία του 1912-1913, Λευκωσία: Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών 1999, σ.σ. 67-71. Στη φωτογραφία ο Αργυρός Δρουσιώτης στην Ελλάδα στο μέτωπο)

ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ ΜΑΣ!

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ BEROUN

